

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 25 października 2021 r.

DKK-2.421.55.2020.RW

DECYZJA nr DKK- 233 /2021

Na podstawie art. 19 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 13 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 275) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek LUX MED sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie **wydaje zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez LUX MED sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie kontroli nad Lecznice Citomed sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu **pod warunkiem, że:**

1. LUX MED sp. z o.o. w Warszawie, w okresie od dnia wydania przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzji do **[ograniczono prawo wglądu na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji]** od dnia uruchomienia usług w zakresie rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej przez Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu **w oparciu o nowe, dodatkowe urządzenia rezonansu magnetycznego i tomografu komputerowego:**

1.1 **utrzyma ceny usług diagnostycznych w zakresie rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej w placówkach medycznych LUX MED w Toruniu i w placówkach medycznych Citomed dla pacjentów FFS¹ na poziomie z cennika LUX MED w Toruniu z 31 sierpnia 2021 r.**, a w przypadku zmiany cen usług diagnostycznych w zakresie rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej dla pacjentów FFS poziom tych cen w LUX MED w Toruniu (łącznie z Citomed) będzie nie wyższy niż średnia arytmetyczna cen usług diagnostycznych w zakresie rezonansu magnetycznego i tomografii

¹ FFS – z ang. *free for service*, to model płatności za usługę, w którym usługi są rozdzielane i opłacane osobno. Określenie „pacjenci FFS” oznacza pacjentów, którzy każdorazowo z własnych środków pokrywają koszt usługi medycznej.

komputerowej dla pacjentów FFS obowiązujących w pozostałych placówkach LUX MED zlokalizowanych w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców,

1.2 **zapewni niedyskryminacyjny dostęp do usług diagnostyki obrazowej dla pacjentów nie-abonamentowych**, zarówno finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, jak i FFS, w tym poprzez zapewnienie, że czas oczekiwania na badanie diagnostyki obrazowej w ramach FFS będzie porównywalny do czasu oczekiwania w ramach abonamentu LUX MED (- 3 dni, tj. nie dłuższy niż 3 dni niż czas oczekiwania na badanie w ramach FFS) oraz nie będzie dłuższy niż na Narodowy Fundusz Zdrowia,

1.3 będzie oferował dotychczasowe **zasady współpracy ze szpitalami publicznymi w zakresie podwykonawstwa badań diagnostyki obrazowej**, w zakresie:

- niewypowiadania umów zawartych ze szpitalami publicznymi z przyczyn dotyczących LUX MED lub Citomed,
- utrzymania rabatów udzielonych szpitalom publicznym w zakresie, w jakim zostały ustalone w obowiązujących umowach,
- niewprowadzania zmian w cenniku usług diagnostyki obrazowej dla szpitali publicznych niewynikających z uzasadnionej zmiany kosztów świadczenia tych usług,
- utrzymania dostępności pracowni diagnostycznych dla techników dyżurujących szpitali publicznych w zakresie, w jakim zostały ustalone w umowie ze Specjalistycznym Szpitalem Miejskim im. Mikołaja Kopernika w Toruniu.

2. LUX MED sp. z o.o. w Warszawie zobowiąże się do raportowania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wykonania zobowiązań w następujący sposób:

2.1. w zakresie **zapewnienia niedyskryminacyjnego dostępu do usług specjalistycznych dla pacjentów nie-abonamentowych, zarówno finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, jak i FFS** – do przekazywania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

- informacji o przychodach LUX MED w Toruniu z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz FFS na koniec miesiąca kalendarzowego każdorazowo po upływie kolejnych 6 miesięcy licząc od dnia wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- informacji o cennikach usług FFS dla badań rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej w placówkach LUX MED w Toruniu i okolicach (łącznie z Citomed), na koniec miesiąca kalendarzowego każdorazowo po upływie kolejnych 6 miesięcy licząc od dnia wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zaś w przypadku zmiany cen usług FFS dla badań rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej w placówkach LUX MED w Toruniu i okolicach (łącznie z Citomed), również informacji o cennikach usług FFS dla badań rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej w placówkach LUX MED zlokalizowanych w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców, na koniec miesiąca kalendarzowego

- każdorazowo po upływie kolejnych 6 miesięcy licząc od dnia wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- raportu do Narodowego Funduszu Zdrowia pokazującego średni czas oczekiwania oraz raportu z systemu informatycznego pokazującego średni czas od zarejestrowania pacjenta do wykonania usługi w ramach FFS oraz abonamentu, na koniec każdego roku kalendarzowego, począwszy od 2021 r.;
- 2.2. w zakresie oferowania dotychczasowych **zasad współpracy ze szpitalami publicznymi w zakresie podwykonawstwa badań diagnostyki obrazowej – do przekazywania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w przypadku zmian warunków umowy, do których utrzymania zobowiązał się LUX MED sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, dotychczasowych oraz zmienionych warunków umów** oraz do przekazywania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informacji o ich zakończeniu (innymi niż w wyniku upływu okresu, na jaki były zawarte) wraz z dokumentami towarzyszącymi;
- 2.3. informacji o **fakcie uruchomienia nowych urządzeń rezonansu magnetycznego i tomografu komputerowego w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Rydygiera w Toruniu, niezwłocznie po jej uzyskaniu.**
3. Na podstawie art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 275) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na LUX MED sp. z o.o. w Warszawie obowiązek przedstawienia informacji o realizacji warunków, o których mowa powyżej, w terminie 30 (trzydziestu) dni od ich wykonania lub upływu terminu na ich wykonanie, co należy rozumieć jako przedstawienia raportu sprawozdawczego z wykonania warunków w okresie od dnia wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do dnia zakończenia ich obowiązywania, tj. ***[ograniczono prawo wglądu na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji]*** od dnia uruchomienia usług w zakresie rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej przez Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu w oparciu o nowe, dodatkowe urządzenia rezonansu magnetycznego i tomografu komputerowego.

UZASADNIENIE

W dniu 6 listopada 2020 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes Urzędu”, „Prezes UOKiK” lub „organ antymonopolowy”), na wniosek LUX MED sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, (dalej „LUX MED”, „Wnioskodawca” lub „Zgłaszający”), wszczął postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, polegającej na przejęciu przez LUX MED kontroli nad Lecznice Citomed sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu (dalej „Citomed” lub „Spółka Przejmowana”).

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki, uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 1 mld euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 275 – dalej „ustawa o ochronie konkurencji”), jak i równowartość 50 mln euro obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 tej ustawy,
- przejęcie przez jednego przedsiębiorcę kontroli nad innym przedsiębiorcą poprzez nabycie udziałów jest jednym ze sposobów koncentracji określonych w art. 13 ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie konkurencji*,
- w sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wyłączających obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, wymienionych w art. 14 *ustawy o ochronie konkurencji*,

zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w przedmiotowej sprawie, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 256 ze zm.) Zgłaszający został powiadomiony pismem z 17 listopada 2020 r.

Z uwagi na fakt, iż przedstawione we wniosku dane odnoszące się w szczególności do udziałów uczestników koncentracji i ich konkurentów opierały się wyłącznie na szacunkach Zgłaszającego, a nie istnieją wiarygodne i publicznie dostępne informacje oraz dane dotyczące rynków, na których istnieją pomiędzy uczestnikami koncentracji powiązania horyzontalne, Prezes Urzędu uznał za konieczne przedłużenie o 4 miesiące terminu zakończenia postępowania antymonopolowego w tej sprawie w celu przeprowadzenia badania rynku (postanowienie nr DKK-145/2020 z 18 grudnia 2020 r.).

Badaniem objęto konkurentów uczestników koncentracji, prowadzących działalność w zakresie świadczenia usług medycznych w Toruniu i okolicach. Pytania skierowane do ankietowanych przedsiębiorców dotyczyły m.in. wskazania poszczególnych usług medycznych świadczonych przez każdą placówkę medyczną oraz przychodów za 2018 r. i 2019 r. z tytułu tych usług.

W wyniku przeprowadzonego postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje:

Aktywny uczestnik koncentracji:

LUX MED należy do międzynarodowej grupy kapitałowej, na czele której stoi The British United Provident Association Limited z siedzibą w Londynie, Wielka Brytania (dalej „Grupa BUPA”). Grupa ta prowadzi działalność w sektorze ochrony zdrowia, oferując

przede wszystkim usługi w zakresie opieki zdrowotnej w tym: indywidualne i pracownicze ubezpieczenia zdrowotne, prowadzenie domów opieki dla osób starszych, szpitali oraz przychodni zdrowia, a także świadczy usługi międzynarodowego prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego obejmującego koszty opieki zdrowotnej na całym świecie. Grupa BUPA działa w wielu krajach, takich jak: Wielka Brytania, Australia, Chiny, Indie, Chile, Nowa Zelandia, Arabia Saudyjska, Hiszpania, Tajlandia, USA.

Zgłaszający wraz ze swoimi spółkami zależnymi tworzy grupę kapitałową LUX MED (dalej „Grupa LUX MED”), która prowadzi działalność w zakresie świadczenia usług szeroko pojętej opieki medycznej (w tym szpitalnej, ambulatoryjnej, badań diagnostycznych), posiadając około 240 ośrodków medycznych w całej Polsce (pod markami „LUX MED” i „Medycyna Rodzinna”) między innymi w Warszawie, Poznaniu, Gdańsku, Gdyni, Katowicach, Krakowie, Łodzi, Bydgoszczy, Wrocławiu, Olsztynie i Białymstoku.

Do Grupy LUX MED należą następujące spółki, świadczące przede wszystkim różnego rodzaju usługi medyczne, w zakresie opieki szpitalnej, praktyki lekarskiej ogólnej, praktyki lekarskiej specjalistycznej, praktyki lekarskiej dentystrycznej:

- Lux Med Tabita sp. z o.o. z siedzibą w Konstancinie-Jeziornej,
- "Medika" Usługi Medyczne sp. z o.o. z siedzibą w Policach,
- NZOZ Przychodnia Lekarska "Pogórze" sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni,
- "Centrum Opieki Medycznej Comed" sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku,
- Megamed sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie,
- Endoterapia PFG sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Sport Medica S.A. z siedzibą w Warszawie,
- LUX MED Oncologia sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Szpital św. Elżbiety Mokotowskie Centrum Medyczne sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Klinika Optimum sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- NZOZ Remedium sp. z o.o. z siedzibą w Nowym Sączu,
- Poluk sp. z o.o. z siedzibą w Olsztynie,
- Centrum Medyczne MAVIT sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Smile Design Clinic sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Projekt Uśmiech Bis sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku,
- Silver Dental Clinic sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,

oraz spółki świadczące usługi z zakresu diagnostyki obrazowej, w tym rezonansu magnetycznego, tomografii, mammografii, RTG i teleradiologii:

- Diagnostic - Med Centrum Diagnostyki Radiologicznej sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu oraz
- Tomograf sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu.

W Polsce działalność prowadzi także oddział szwedzkiej spółki LMG Försäkrings AB z siedzibą w Sztokholmie - LMG Försäkrings AB S.A. z siedzibą w Warszawie należącej do grupy BUPA. Działalność ta obejmuje wyłącznie sprzedaż w Polsce usług ubezpieczeniowych świadczonych przez LMG Försäkrings AB.

Ponadto w skład Grupy LUX MED wchodzi następujące podmioty:

- LUX-MED Investments S.A. z siedzibą w Warszawie - leasingobiorca różnego typu składników majątkowych udostępnianych następnie innym podmiotom z Grupy LUX MED,
- Centrum Edukacji Medycznej sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych,
- Centrum Edukacyjne Medycyny Sportowej sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - działalność szkolna i naukowa w zakresie medycyny oraz
- Pory 78 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Elbląska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie i Platinum Hospitals S.A. z siedzibą w Warszawie – wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi.

Wnioskodawca i jego podmioty zależne uzyskują przychody głównie ze środków prywatnych *[tajemnica przedsiębiorstwa]*.

Pasywny uczestnik koncentracji

Citomed to podmiot oferujący usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz usługi okołomedyczne² na obszarze Torunia i jego okolic.

Citomed kontroluje 2 spółki zależne, tj: Citomed sp. z o.o. oraz Citomed sp. z o.o. sp.k. – obie z siedzibą w Toruniu. Citomed wraz z ww. spółkami zależnymi tworzy grupę kapitałową Citomed (dalej „Grupa Citomed”), która jest ostatecznie wspólnie kontrolowana przez osoby fizyczne, tj. Małgorzatę Bartczak-Łysek i Łukasza Wojnowskiego.

Grupa Citomed posiada 5 przychodni zlokalizowanych w Toruniu: Przychodnia na Skłodowskiej-Curie (siedziba główna Citomed), Przychodnia Na Lubickiej, Przychodnia Na Kosynierów Kościuszkowskich, Przychodnia Na Rakowicza, Przychodnia Na Tuwima oraz 1 przychodnię zlokalizowaną w Lubiczu Górnym (okolice Torunia). Ponadto przy ul. Skłodowskiej Curie w Toruniu znajduje się również szpital CitoCare, który świadczy usługi z zakresu zabiegów operacyjnych i bezpośrednio z nimi powiązane (np. kwalifikacje do zabiegów i wizyty kontrolne).

Citomed uzyskuje przychody zarówno ze środków prywatnych, jak i publicznych prywatnych. Finansowanie ze środków publicznych na podstawie kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia (dalej „NFZ”) stanowi *[tajemnica przedsiębiorstwa]*.

² Zgłaszający podał, że za „usługi okołomedyczne” uważane są usługi takie jak: konsultacje psychologiczne, usługi z zakresu dietetyki i odchudzania, usługi podologiczne i kosmetyczne, usługi higienistki stomatologicznej, transport sanitarny, a także fizjoterapia. Podmioty medyczne często dodają usługi okołomedyczne do swojej oferty usług medycznych celem zwiększenia jej atrakcyjności.

Opis i przyczyny koncentracji

Planowana koncentracja została zgłoszona w trybie art. 13 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie konkurencji* i polega na przejęciu przez LUX MED kontroli nad Citomed w drodze nabycia 100% udziałów tej Spółki.

Podstawę zgłoszenia stanowi Przedwstępna Warunkowa Umowa Sprzedaży zawarta *[tajemnica przedsiębiorstwa]* pomiędzy LUX MED jako Kupującym a *[tajemnica przedsiębiorstwa]* jako Sprzedającymi.

Jak wynika z informacji przedstawionych przez Wnioskodawcę, przedmiotowa transakcja stanowi *[tajemnica przedsiębiorstwa]*.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt 9 *ustawy o ochronie konkurencji* przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Mając na uwadze powyższe oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z 23 grudnia 2014 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r., poz. 367 – dalej „*Rozporządzenie*”) wskazać należy, iż:

A) Koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na:

- lokalny rynek usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych świadczonych przez centra medyczne i prywatne lecznice obejmujący miasto Toruń i okolice oraz
- lokalny rynek usług diagnostyki obrazowej obejmujący miasto Toruń i okolice,

bowiem działalność uczestników koncentracji pokrywa się na tych rynkach i ich łączny udział w każdym z nich przekracza próg 20%.

Zgodnie bowiem z definicją zawartą w *Rozporządzeniu* rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynków wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%.

Poza tym powiązania horyzontalne między uczestnikami koncentracji występują na lokalnym rynku usług medycznych finansowanych ze środków publicznych obejmujących miasto Toruń i okolice. Jednak łączny udział uczestników koncentracji w tym rynku nie przekracza 20%.

Poniżej przedstawiono szczegółowe uzasadnienie określenia rynków właściwych w aspekcie produktowym oraz geograficznym, a także ich charakterystykę.

1. Uzasadnienie określenia rynków wspólnych w aspekcie produktowym i geograficznym.

1.1. Rynki w aspekcie produktowym.

Stanowisko Zgłaszającego

W ocenie Zgłaszającego, rynkiem wspólnym w aspekcie produktowym dla uczestników koncentracji jest rynek prywatnych usług medycznych (rynek w szerszym ujęciu produktowym). Prywatne usługi medyczne należy rozumieć jako działalność w zakresie usług medycznych finansowaną z przychodów uzyskiwanych głównie z ich sprzedaży (za pośrednictwem abonamentów lub bezpośrednio pacjentom, pracodawcom, ubezpieczycielom), w przeciwieństwie do usług medycznych finansowanych ze środków publicznych pochodzących z NFZ.

Zgłaszający zwrócił uwagę, że w dotychczasowym orzecznictwie Prezes UOKiK dokonywał dalszej segmentacji rynku prywatnych usług medycznych wyodrębniając rynek usług medycznych świadczonych przez centra medyczne i prywatne lecznice oraz rynek prywatnych usług medycznych oferowanych przez gabinety lekarskie. Zgłaszający argumentował, że działalność centrów medycznych i prywatnych lecznic polega przede wszystkim na oferowaniu szerokiego zakresu świadczonych usług medycznych, m.in. leczenia stacjonarnego, badań laboratoryjnych lub diagnostyki obrazowej. Natomiast świadczenie prywatnych usług medycznych przez gabinety lekarskie charakteryzuje się przede wszystkim tym, że usługi te są najczęściej ograniczone do jednej, wąskiej specjalizacji. W związku z tym uzasadniony jest wniosek, że centra medyczne i prywatne lecznice działają na odrębnym węższym rynku produktowym niż gabinety lekarskie.

W ocenie Zgłaszającego, rynkiem wspólnym w aspekcie produktowym dla uczestników koncentracji jest także rynek publicznych usług medycznych. Publiczne usługi medyczne należy rozumieć jako działalność w zakresie usług medycznych finansowaną ze środków publicznych pochodzących z NFZ. Publiczne usługi medyczne mogą być również świadczone przez podmioty prywatne na podstawie kontraktów podpisanych z NFZ.

Ponadto, w ocenie Zgłaszającego, rynkiem wspólnym w aspekcie produktowym dla uczestników koncentracji jest również rynek usług diagnostyki obrazowej. Takie usługi obejmują najczęściej badania RTG (badanie rentgenowskie), USG (ultrasonografię), MR

(rezonans magnetyczny) oraz TK (tomografię komputerową). Do ich świadczenia niezbędne jest posiadanie specjalistycznego sprzętu medycznego, odpowiednich pomieszczeń oraz wykwalifikowanego personelu. Świadczeniem takich usług zajmują się w większości szpitale, centra medyczne, specjalistyczne centra diagnostyczne, jednak niektóre z badań, np. USG, mogą być wykonywane przez lekarza podczas zwykłej wizyty lekarskiej.

Stanowisko Prezesa UOKiK

Prezes Urzędu podziela przedstawione przez Zgłaszającego ujęcie produktowe rynków właściwych jako spełniające kryteria wynikające z art. 4 pkt. 9 *ustawy o ochronie konkurencji*.

Działalność w zakresie świadczenia usług medycznych jest działalnością regulowaną. Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie związane z prowadzeniem działalności leczniczej jest ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 711 – zwana dalej *ustawą o działalności leczniczej*), która w sposób kompleksowy określa zasady wykonywania działalności leczniczej, zasady funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą niebędących przedsiębiorcami, zasady prowadzenia rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, normy czasu pracy pracowników podmiotów leczniczych, zasady sprawowania nadzoru nad wykonywaniem działalności leczniczej oraz podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.

Podjęcie działalności leczniczej jest możliwe dopiero po spełnieniu szeregu wymogów przewidzianych przepisami prawa, m.in. uzyskaniu wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, według ww. ustawy, są:

1) podmioty lecznicze:

- przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 162) we wszelkich formach przewidzianych dla wykonywania działalności gospodarczej,
 - samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej – bez możliwości tworzenia nowych,
 - jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe albo instytucje gospodarki budżetowej,
 - instytuty badawcze prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk medycznych,
 - fundacje, stowarzyszenia, których celem statutowym jest wykonywanie zadań z zakresu ochrony zdrowia,
 - kościoły i związki wyznaniowe
- w zakresie, w jakim wykonują działalność leczniczą

2) praktyki zawodowe - indywidualne i grupowe praktyki lekarskie oraz pielęgniarek i fizjoterapeutów.

Podmioty lecznicze prowadzą szpitale, przychodnie, medyczne laboratoria diagnostyczne, hospicja, sanatoria itp. *Ustawa o działalności leczniczej* rozróżnia w ramach prowadzenia działalności leczniczej, świadczenie zdrowotne - jako działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania oraz świadczenie szpitalne.

Organizatorem krajowego rynku świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest NFZ. W ramach prowadzonej w omawianym zakresie działalności Fundusz zarządza środkami finansowymi pochodzącymi ze składek na ubezpieczenie zdrowotne, określa jakość i dostępność świadczeń opieki zdrowotnej oraz analizuje ich koszty, prowadzi postępowania w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, zawiera ww. umowy oraz monitoruje ich wykonanie i rozliczanie.

W dotychczasowych decyzjach³ dotyczących działalności w zakresie usług medycznych Prezes Urzędu wyróżniał – ze względu na źródło finansowania –

1. rynek usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych oraz
2. rynek usług medycznych finansowanych ze środków publicznych (NFZ).

W Polsce wszyscy obywatele mają zapewniony równy dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. Pacjenci mają zatem możliwość korzystania z usług zarówno publicznego, jak i niepublicznego świadczeniodawcy usług zdrowotnych. Najczęstszym powodem decyzji o skorzystaniu z prywatnych usług medycznych jest krótszy czas oczekiwania na wizytę (brak kolejek). Jednocześnie pacjenci wskazują, iż często korzystają z prywatnych usług medycznych ze względu na lepszych specjalistów, którzy obsługują prywatne ośrodki medyczne, oraz ich większe zaangażowanie podczas wizyt lekarskich, a także ze względu na dogodniejsze godziny przyjęć, możliwość załatwienia wszystkiego „od ręki”, przy jednej wizycie, sprawniejszą obsługę na miejscu, mniejsze opóźnienia i krótsze kolejki, wykonywanie usług, które nie są refundowane przez NFZ, większy komfort leczenia (m.in. czystość gabinetów, intymność wizyty) i nowocześniejszą aparaturę medyczną.⁴

Potrzebę różnicowania usług medycznych ze względu na źródło finansowania uzasadnia również okoliczność, że nie wszyscy pacjenci mają możliwość korzystania z odpłatnych usług medycznych. Dużą część społeczeństwa stanowią ci, którzy korzystają wyłącznie z usług medycznych finansowanych przez NFZ i tę przesłankę traktują jako kryterium wyboru konkretnej placówki. Nie można zatem uznać, że podmioty opierające swoją działalność na finansowaniu z kontraktów z NFZ oraz na finansowaniu ze środków

³ Por. Decyzja nr DKK-8/09 z 23 lutego 2009 r. (Medicover Holding/Centrum Medyczne Damiana), Decyzja nr DKK-79/15 z 3 czerwca 2015 r. (Lux Med/ Magodent)

⁴ Por. Decyzja nr 168/2019 z 23 sierpnia 2019 r. (LUX MED/Mavit)

prywatnych są wobec siebie konkurencyjne, ponieważ świadczonych przez nich usług nie można uznać za bliskie substytuty.

W przypadku rynku usług medycznych finansowanych ze środków publicznych, Prezes Urzędu nie widzi potrzeby na gruncie przedmiotowej koncentracji dla dalszej segmentacji rynku ze względu na podmiot medyczny świadczący usługi medyczne. Poza publicznymi zakładami opieki zdrowotnej, centrami medycznymi i prywatnymi lecznicami, publiczne usługi medyczne (kontrakty z NFZ) mogą świadczyć także małe prywatne przychodnie lub gabinety lekarskie. Jednak w praktyce dotyczy to jedynie świadczenia usług medycyny rodzinnej a podmioty świadczące trzy lub mniej usług publicznych odpowiadały w 2019 r. za niecałe 9% łącznej wartości usług medycznych finansowanych ze środków publicznych. W takiej sytuacji trudno uznać by ewentualne wydzielenie tych podmiotów do osobnego rynku wpłynęło istotnie na ocenę niniejszej koncentracji.

Ze względu na podmiot medyczny świadczący prywatne usługi medyczne - rynek usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych może podlegać dalszej segmentacji na:

- i) rynek usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych świadczonych przez centra medyczne i prywatne lecznice oraz
- ii) rynek usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych świadczonych przez gabinety lekarskie.

Zakres usług świadczonych przez prywatne lecznice jest porównywalny z ofertą centrów medycznych, choć te pierwsze są bardziej skoncentrowane na świadczeniu usług dla pacjentów indywidualnych, najczęściej nie korzystających z abonamentu medycznego. Prywatne gabinety lekarskie natomiast nie są konkurencją dla centrów medycznych z uwagi na wąską specjalizację i niższe środki przeznaczone na promocję. Centra medyczne mają możliwość zaoferowania kompleksowej opieki zdrowotnej (zarówno od strony personelu, jak i sprzętu medycznego, a niektóre posiadają także własne karetki pogotowia) oraz różnorodnych usług medycznych. Gabinet lekarski jest konkurencyjny dla innego gabinetu o tym samym profilu i dla pacjenta indywidualnego, nie posiadającego abonamentu lub polisy ubezpieczenia medycznego. Dla centrum medycznego może stanowić konkurencję w przypadku lekarzy niektórych specjalności przy leczeniu długotrwałym lub wymagającym stałego kontaktu z lekarzem (np. leczenie kardiologiczne, endokrynologiczne, stomatologiczne). Niemniej jednak obydwie typy działalności należą do innych segmentów rynku i nie można powiedzieć, że wyspecjalizowany gabinet medyczny to bliski konkurent dla dużej, szeroko wyspecjalizowanej placówki medycznej.

Na gruncie przedmiotowej koncentracji⁵ Prezes Urzędu przyjął, że za centra medyczne i prywatne lecznice, uważa się podmioty świadczące co najmniej 4 usługi medyczne, w odróżnieniu od gabinetów lekarskich, które – jak wynika z obserwacji rynku

⁵ W oparciu o badanie rynku usług medycznych w Toruniu i okolicach.

– mogą świadczyć od 1 do 3 usług medycznych, co jest konsekwencją posiadanych przez jednego lekarza specjalizacji w zakresie nauk medycznych. Warto w tym miejscu wskazać, że Citomed świadczy w sumie *[tajemnica przedsiębiorstwa]* prywatnych usług medycznych, natomiast LUX MED - *[tajemnica przedsiębiorstwa]* prywatnych usług medycznych. W związku z tym, ze względu na szeroki zakres usług medycznych świadczonych przez uczestników koncentracji, uzasadnione jest stanowisko Zgłaszającego odnośnie uznania, że obaj uczestnicy działają na rynku usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych świadczonych przez centra medyczne i prywatne lecznice.

Działalność uczestników koncentracji pokrywa się również w zakresie świadczenia usług diagnostyki obrazowej. Koszt usług diagnostyki obrazowej może być pokrywany, podobnie jak w przypadku innych rodzajów usług medycznych, zarówno ze środków prywatnych, jak i publicznych, jednak w opinii Prezesa Urzędu, wyodrębnianie węższych rynków produktowych według kryterium źródła finansowania w tym przypadku nie jest konieczne. Usługi diagnostyki obrazowej są bowiem świadczone powszechnie, tak w publicznych placówkach zdrowia, jak szpitale i przychodnie, jak również w gabinetach i lecznicach prywatnych. Badania diagnostyczne są nierzadko częścią szerszych procedur medycznych, a finansowanie ich czy to ze środków prywatnych czy publicznych nie wpływa na warunki świadczenia tego typu usług ani na ich dostępność. Przeważnie pacjenci korzystający z prywatnej opieki medycznej, badania diagnostyczne również wykonują prywatnie, a pacjenci korzystający tylko ze świadczeń NFZ, korzystają z badań diagnostycznych bezpłatnie na podstawie skierowania od lekarza NFZ. Są też tacy pacjenci, którzy w miarę dostępności, środków czy potrzeb korzystają z obu form finansowania tych badań.

Ponadto w 2019 r. NFZ zniósł limity na badania w zakresie tomografii komputerowej oraz rezonansu magnetycznego, co, jak wskazuje Zgłaszający, przyczyniło się do wzrostu dostępności tych badań w skali kraju i skrócenia czasu oczekiwania na nie.

W świetle powyższego w ocenie Prezesa Urzędu za rynki właściwe w przedmiotowej sprawie w aspekcie produktowym należy uznać:

1. rynek usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych świadczonych przez centra medyczne i prywatne lecznice,
2. rynek usług medycznych finansowanych ze środków publicznych,
3. rynek usług diagnostyki obrazowej.

1.2. Rynki w aspekcie geograficznym.

Stanowisko Zgłaszającego

LUX MED wskazał, iż w jego ocenie zarówno rynek usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych, jak i rynek usług medycznych finansowanych ze środków publicznych w aspekcie geograficznym mają wymiar lokalny ograniczony do obszaru miasta (oraz jego okolic), w którym znajdują się placówki medyczne. Za rynki właściwe w ujęciu geograficznym w przedmiotowej koncentracji Zgłaszający uznał teren aglomeracji bydgosko-toruńskiej, obejmujący co najmniej miasto Toruń i powiat toruński oraz miasto Bydgoszcz i powiat bydgoski.

Za takim określeniem rynku, w ocenie Zgłaszającego, przemawia fakt, iż konsumenci zamieszkający na terenie danej aglomeracji są w stanie bez trudu przemieszczać się między miejscowością swojego zamieszkania, a głównym miastem, by dotrzeć do wybranej placówki. Zdaniem Zgłaszającego, jest to wynik stale zwiększającej się świadomości i selektywności pacjentów co do wybieranych dostawców usług medycznych. Jednocześnie dalszy rozwój infrastruktury medycznej w województwie kujawsko-pomorskim, powinien sprzyjać dalszemu wzrostowi migracji pacjentów. Bydgoszcz i Toruń są również bardzo dobrze skomunikowane zarówno między sobą, jak i z innymi częściami województwa kujawsko-pomorskiego, co ułatwia szybkie dojazdy nie tylko w celach medycznych (droga krajowa nr 10 - w przyszłości droga ekspresowa S10 - i autostrada A1, połączenia kolejowe oraz autobusowe). W związku z tym, zdaniem Zgłaszającego pacjenci w poszukiwaniu odpowiedniego specjalisty są skłonni podróżować w obrębie całej aglomeracji bydgosko-toruńskiej. Jednocześnie, istotną presję konkurencyjną na LUX MED po dokonaniu planowanej koncentracji będą wywierać podmioty zlokalizowane w innych częściach tej aglomeracji, w szczególności podmioty zlokalizowane w Bydgoszczy, takie jak: Neuca S.A. z siedzibą w Toruniu (przychodnia w Bydgoszczy), Centrum Medicover - Bydgoszcz, Medycyna Specjalistyczna sp. z o.o. NZOZ w Bydgoszczy, Centrum Medyczne Gizińscy sp. z o.o. w Bydgoszczy oraz NZOZ MCD Voxel w Bydgoszczy.

W ocenie Zgłaszającego w odniesieniu do rynku usług diagnostyki obrazowej rynkiem właściwym w aspekcie geograficznym jest województwo kujawsko-pomorskie. Zdaniem Zgłaszającego, pomimo stale zwiększającej się bazy infrastruktury diagnostycznej, dostęp do niej dla pacjentów na terenie Polski pozostaje ograniczony. Wpływ na to ma wydłużony czas oczekiwania na specjalistyczne badania diagnostyczne. Jednocześnie migracja pacjentów pomiędzy województwami (lub między miastami w województwie) jest powszechnym zjawiskiem w Polsce, co znajduje odzwierciedlenie w dodatnim bilansie rozliczeń pomiędzy wojewódzkimi ośrodkami NFZ.

Stanowisko Prezesa UOKiK

Prezes Urzędu nie podziela stanowiska Zgłaszającego w zakresie określenia rynku w aspekcie geograficznym. W ocenie Prezesa Urzędu rynkiem właściwym w aspekcie geograficznym dla usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych (zarówno w szerszym, jak i w węższym ujęciu), usług medycznych finansowanych ze środków publicznych i usług diagnostyki obrazowej jest **obszar miasta i jego okolic**, a w tym konkretnym przypadku – **obszar Torunia i okolic**. Za „okolice Torunia” Prezes Urzędu przyjął odległość (promień) do 20 km od granic miasta, w oparciu o wysoki procent

pacjentów dojeżdżających do placówek medycznych oddalonych od ich miejsca zamieszkania w przedziałach od 0 do 10 km i od 10 do 20 km (patrz poniżej Tabele 1-6, str. 14-18). Za zasadnością takiej definicji rynków w aspekcie geograficznym przemawiają poniżej wskazane argumenty i okoliczności.

LUX MED posiada na terenie Torunia i okolic 1 placówkę medyczną, zlokalizowaną na ul. Kościuszki 71 w Toruniu. Kontroluje także spółkę Tomograf sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu, która świadczy usługi diagnostyki obrazowej. Ponadto na terenie woj. kujawsko - pomorskiego LUX MED posiada jeszcze 2 placówki medyczne w Bydgoszczy.

Citomed natomiast posiada na terenie Torunia i okolic 6 placówek medycznych, to jest.:

- Przychodnia na ul. Skłodowskiej-Curie,
- Przychodnia na ul. Lubickiej (obecnie nie prowadzi działalności),
- Przychodnia na ul. Kosynierów Kościuszkowskich,
- Przychodnia na ul. Rakowicza,
- Przychodnia na ul. Tuwima,
- Przychodnia w Lubiczu Górnym (okolice Torunia).

Citomed nie posiada placówek na terenie innych miejscowości woj. kujawsko - pomorskiego.

Podstawowym argumentem za takim określeniem rynku jest odległość, na jaką pacjenci są skłonni dojeżdżać od swojego miejsca zamieszkania do danej placówki medycznej.

Wielkości udziałów (w %) poszczególnych grup pacjentów według kryterium odległości, w przedziałach co 10 km (0-10, 10-20, 20-30, 30-40, 40-50, >50), jaką pokonują od miejsca zamieszkania do placówki medycznej dla placówek medycznych uczestników koncentracji przedstawiają poszczególne poniższe tabele. W tym miejscu należy wskazać, że odległość z Torunia do Bydgoszczy (głównych miast województwa kujawsko-pomorskiego i centrów tzw. aglomeracji bydgosko-toruńskiej) to ok. 45-50 km.

Tabele nr 1-3. Struktura pacjentów LUX MED-u (w %) według miejsca zamieszkania w 2019 r. i 2020 r. w odniesieniu do usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych lub publicznych oraz usług diagnostyki obrazowej, świadczonych w Toruniu i okolicach

Tabela nr 1

Usługi medyczne finansowane ze środków prywatnych						
Placówka medyczna LUX MED	Wielkości udziałów (w %) poszczególnych grup pacjentów w podziale na kategorie według kryterium odległości (w km) miejsca zamieszkania od placówki medycznej					
	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	>50
2019						
CM LUX MED ul. Kościuszki 71	<i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>					
2020						
CM LUX MED ul. Kościuszki 71	<i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>					

Źródło: Zgłaszający.

Tabela nr 2

Usługi medyczne finansowane ze środków publicznych						
Placówka medyczna LUX MED	Wielkości udziałów (w %) poszczególnych grup pacjentów w podziale na kategorie według kryterium odległości (w km) miejsca zamieszkania od placówki medycznej					
	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	>50
2019						
CM LUX MED ul. Kościuszki 71	<i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>					
2020						
CM LUX MED ul. Kościuszki 71	<i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>					

Źródło: Zgłaszający.

Tabela nr 3

Usługi diagnostyki obrazowej						
Placówka medyczna LUX MED	Wielkości udziałów (w %) poszczególnych grup pacjentów w podziale na kategorie według kryterium odległości (w km) miejsca zamieszkania od placówki medycznej					
	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	>50
2019						

Usługi diagnostyki obrazowej	
Tomograf sp. z o.o.	<i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>
2020	
Tomograf sp. z o.o.	<i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>

Źródło: Zgłaszający.

Powyższe dane wskazują jednoznacznie na wysoki odsetek pacjentów LUX MED, korzystających z placówek medycznych oddalonych maksymalnie do 20 km od swojego miejsca zamieszkania tj. *[tajemnica przedsiębiorstwa]* w przypadku pacjentów korzystających z prywatnych usług medycznych i usług diagnostyki obrazowej oraz *[tajemnica przedsiębiorstwa]* w przypadku pacjentów korzystających z publicznych usług medycznych. Przy tym dane za 2020 r. nie odbiegają znacząco od danych za 2019 r.

Jeszcze wyraźniej granice rynku geograficznego zarysowują się na tle struktury pacjentów drugiego uczestnika koncentracji.

Tabele 4-6. *Struktura pacjentów Citomedu (w %) według miejsca zamieszkania w 2019 r. i 2020 r. w odniesieniu do usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych lub publicznych oraz usług diagnostyki obrazowej*

Tabela nr 4

Usługi medyczne finansowane ze środków prywatnych						
Placówka medyczna Citomed	Wielkości udziałów (w %) poszczególnych grup pacjentów w podziale na kategorie według kryterium odległości (w km) miejsca zamieszkania od placówki medycznej					
	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	>50
2019						
Przychodnia na ul. Skłodowskiej-Curie	<i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>					
Przychodnia na ul. Lubickiej						
Przychodnia na ul. Kosynierów Kościuszkowskich						
Przychodnia na ul. Rakowicza						

Przychodnia w Lubiczu Górnym	
Przychodnia na ul. Tuwima	
2020	
Przychodnia na ul. Skłodowskiej-Curie	<i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>
Przychodnia na ul. Lubickiej	
Przychodnia na ul. Kosynierów Kościuszkowskich	
Przychodnia na ul. Rakowicza	
Przychodnia w Lubiczu Górnym	
Przychodnia na ul. Tuwima	

Źródło: Zgłaszający.

Tabela nr 5

Usługi medyczne finansowane ze środków publicznych						
Placówka medyczna Citomed	Wielkości udziałów (w %) poszczególnych grup pacjentów w podziale na kategorie według kryterium odległości (w km) miejsca zamieszkania od placówki medycznej					
	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	>50
2019						
Przychodnia na ul. Skłodowskiej-Curie	<i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>					
Przychodnia na ul. Lubickiej						
Przychodnia na ul. Kosynierów Kościuszkowskich						
Przychodnia na ul. Rakowicza						
Przychodnia w Lubiczu Górnym						
Przychodnia na ul. Tuwima						

Usługi medyczne finansowane ze środków publicznych	
2020	
Przychodnia na ul. Skłodowskiej-Curie	<i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>
Przychodnia na ul. Lubickiej	
Przychodnia na ul. Kosynierów Kościuszkowskich	
Przychodnia na ul. Rakowicza	
Przychodnia w Lubiczu Górnym	
Przychodnia na ul. Tuwima	

Źródło: Zgłaszający.

Tabela nr 6

Usługi diagnostyki obrazowej						
Placówka medyczna Citomed	Wielkości udziałów (w %) poszczególnych grup pacjentów w podziale na kategorie według kryterium odległości (w km) miejsca zamieszkania od placówki medycznej					
	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	>50
2019						
Przychodnia na ul. Skłodowskiej-Curie	<i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>					
2020						
Przychodnia na ul. Skłodowskiej-Curie	<i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>					

Źródło: Zgłaszający.

W porównaniu do LUX MED, w przypadku Citomed jeszcze większy odsetek pacjentów korzysta z usług medycznych w placówkach oddalonych maksymalnie do 20 km od swojego miejsca zamieszkania i jest to *[tajemnica przedsiębiorstwa]* pacjentów jeśli chodzi o prywatne i publiczne usługi medyczne oraz *[tajemnica przedsiębiorstwa]* pacjentów w przypadku usług diagnostyki obrazowej. Przy czym *[tajemnica przedsiębiorstwa]* pacjentów (w przypadku głównej siedziby Citomedu) *[tajemnica przedsiębiorstwa]* pacjentów (w mniejszych przychodniach) dojeżdża maksymalnie 10 km

do swojej placówki medycznej. I tu również dane za 2020 r. nie odbiegają znacząco od danych za 2019 r.

Natomiast podwyższony do *[tajemnica przedsiębiorstwa]* odsetek ilości pacjentów LUX MED dojeżdżających do placówek uczestników koncentracji w przedziale „> 50 km” może wskazywać jedynie na większą mobilność studentów korzystających z opieki medycznej w uniwersyteckim mieście Toruniu albo na większą mobilność pacjentów LUX MED, motywowanych chęcią wykorzystania posiadanego abonamentu LUX MED. Ponadto zwiększony odsetek do *[tajemnica przedsiębiorstwa]* pacjentów Citomedu może wiązać się z chęcią skorzystania z określonego popularnego w mieście specjalisty lub preferencji indywidualnych pacjentów.

Zasadność ograniczenia wymiaru geograficznego rynku właściwego do miasta Torunia i okolic znalazło również potwierdzenie w odpowiedziach podmiotów objętych badaniem rynku przeprowadzonym w toku tego postępowania przez Prezesa Urzędu – uczestników rynku usług medycznych w Toruniu i okolicach, którzy wskazując na swoich konkurentów na tym rynku podali podmioty medyczne w przeważającej większości (ok. 97%) zlokalizowane w Toruniu, a nie w Bydgoszczy.

Z powyższego wynika jednoznacznie, że rynkiem wspólnym w aspekcie geograficznym dla uczestników koncentracji jest rynek toruński, a nie rynek całej aglomeracji bydgosko-toruńskiej. Rozmieszczenie placówek medycznych, w których świadczone są usługi, właśnie w Toruniu i jego okolicach - w odniesieniu do Citomedu - świadczy o koncentracji prowadzenia działalności biznesowej przedsiębiorcy w tym konkretnym miejscu, czy miejscach. Z drugiej zaś strony, otwarcie przez LUX MED placówek w Bydgoszczy może stanowić co najwyżej o rozszerzeniu działalności biznesowej na kolejne miasto czy aglomerację. W przeciwnym razie, czyli gdyby pacjenci byli skłonni łatwo i chętnie przyjeżdżać do sąsiedniego miasta celem skorzystania z usług medycznych, nie byłoby potrzeby otwierania nowych placówek w Bydgoszczy. Tymczasem w obrębie danej aglomeracji, organizacja komunikacji miejskiej ułatwia przemieszczanie się do sąsiednich placówek, a szeroka oferta usług placówek wychodzi naprzeciw potrzebom pacjentów.

W świetle wyżej przedstawionych argumentów i okoliczności, Prezes Urzędu uznał, że rynki właściwe w aspekcie geograficznym dla przedmiotowej koncentracji mają zasięg nie szerszy niż miasto Toruń i okolice.

1.3. Pozycja rynkowa uczestników koncentracji i ich konkurentów na rynkach właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Na podstawie danych i informacji uzyskanych od Zgłaszającego, a następnie zweryfikowanych w ramach przeprowadzonego badania rynku usług medycznych

w Toruniu i okolicach, Prezes Urzędu określił wielkość rynków wspólnych dla uczestników koncentracji oraz wyznaczył rynki, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Przeprowadzonym przez Prezesa Urzędu badaniem rynku usług medycznych w Toruniu i okolicach objęto 35 podmiotów medycznych, w tym 30 prywatnych (również podmioty posiadające po kilka placówek medycznych). W zakresie podmiotowym, w badaniu skupiono się na danych dotyczących świadczenia usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych i publicznych oraz usług diagnostyki obrazowej. W ankiecie wystosowanej do podmiotów badanych znalazły się w szczególności pytania o poszczególne usługi medyczne świadczone przez każdą placówkę medyczną oraz przychody za 2018 r. i 2019 r. z tytułu każdej z tych usług. Taki sposób przedstawienia danych pozwolił Prezesowi Urzędu na wyodrębnienie rzeczywistych konkurentów uczestników koncentracji na rynkach właściwych, jak również bardziej dokładne określenie udziałów rynkowych uczestników koncentracji i ich konkurentów.

Lokalny rynek usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych świadczonych przez centra medyczne i prywatne lecznice obejmujący obszar Torunia i okolic.

Jak wspomniano wyżej, za centrum medyczne uważa się prywatny podmiot leczniczy, oferujący szeroki zakres świadczonych usług medycznych, głównie prywatnych usług medycznych oraz usług diagnostycznych. W odróżnieniu od centrum medycznego, prywatna lecznica to inaczej przychodnia o prywatnym charakterze (przedsiębiorca), świadcząca tylko wybrane usługi medyczne.

Wśród ankietowanych podmiotów medycznych, świadczących usługi medyczne, które są finansowane ze środków prywatnych, znalazło się 5 publicznych placówek z Torunia, tj.: Miejska Przychodnia Specjalistyczna w Toruniu („MPS”), Specjalistyczny Szpital Miejski w Toruniu („SSzM”), Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Rydygiera w Toruniu („WSzZ im. Rydygiera”), Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SPZOZ w Toruniu („WSPL”) oraz Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Toruniu („WOMP”).

Pomimo określenia rynku produktowego w przedmiotowej sprawie jako rynku świadczenia usług medycznych przez centra medyczne i prywatne lecznice, ze względu na szeroki (i stale rosnący) zakres usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych świadczonych przez ww. podmioty publiczne (ok. 25-35 usług medycznych pokrywanych ze środków prywatnych), udziały uczestników tego rynku zostały obliczone zarówno z uwzględnieniem wymienionych podmiotów publicznych, jak i bez ich udziału.

Poniższe tabele przedstawiają udziały rynkowe uczestników koncentracji i ich konkurentów w lokalnym rynku prywatnych usług medycznych świadczonych przez centra medyczne i prywatne lecznice obejmujący obszar Torunia i okolic w latach 2018-2019.

a) udziały uczestników koncentracji i ich konkurentów z uwzględnieniem podmiotów publicznych świadczących prywatne usługi medyczne

Tabela nr 7

Nazwa podmiotu medycznego	Udział w rynku (w %)	
	2018 r.	2019 r.
CITOMED	[30-40]	[20-30]
Matopat NZOZ	[20-30]	[20-30]
LUX MED	[15-20]	[15-20]
PCCh JWMB ⁶	[10-15]	[10-15]
Sławomir Jeka	[0-5]	[5-10]
Nowak & Nowak	[0-5]	[0-5]
WOMP	[0-5]	[0-5]
Jopa Clinic	[0-5]	[0-5]
Pozostali (7)	[0-5]	[0-5]
Łącznie uczestnicy koncentracji	[40-60]	[40-60]

Źródło: Opracowanie własne UOKIK na podstawie danych pozyskanych w trakcie badania.

b) udziały uczestników koncentracji i ich konkurentów z pominięciem podmiotów publicznych świadczących prywatne usługi medyczne

Tabela nr 8

Nazwa podmiotu medycznego	Udział w rynku (w %)	
	2018 r.	2019 r.
CITOMED	[30-40]	[30-40]
Matopat NZOZ	[20-30]	[20-30]
LUX MED	[15-20]	[15-20]
PCCh JWMB	[10-15]	[10-15]
Sławomir Jeka	[0-5]	[5-10]
Nowak & Nowak	[0-5]	[0-5]
Jopa Clinic	[0-5]	[0-5]
Ortus Med./Vanilla Med	[0-5]	[0-5]
Pozostali (4)	[0-5]	[0-5]
Łącznie uczestnicy koncentracji	[40-60]	[40-60]

Źródło: Opracowanie własne UOKIK na podstawie danych pozyskanych w trakcie badania.

⁶ Prywatne Centrum Chirurgii Jacek Winczakiewicz, Marek Borkiewicz sp.j. w Toruniu

Z powyższego wynika, iż łączny udział uczestników koncentracji w tym rynku kształtował się w 2018 r. i 2019 r. na poziomie odpowiednio ok. [40-60]% i ok. [40-60]%. Natomiast uwzględniając działalność podmiotów publicznych udział ten wyniósł odpowiednio ok. [40-60] % i ok. [40-60]%

Udział największych konkurentów uczestników koncentracji, tj. Matopat NZOZ oraz PCCh JWMB wynosił w 2019 r. w tym rynku odpowiednio: ok. [20-30] % oraz ok. [10-15] % zarówno z uwzględnieniem podmiotów publicznych, jak i bez tych podmiotów (występują jedynie nieznaczne różnice w wartościach udziałów w przypadku uwzględnienia w badaniu podmiotów publicznych).

Lokalny rynek usług diagnostyki obrazowej obejmujący obszar Torunia i okolic

Jak wspomniano powyżej przy określeniu rynku właściwego, podmioty medyczne w ramach usług z zakresu diagnostyki obrazowej oferują głównie takie badania, jak: USG, RTG, RM i TK. Pomimo tego, że niektóre podmioty, szczególnie szpitale, świadczą dużo więcej tego typu badań m.in. echo serca, EEG, spirometria, mammografia, które mogłyby zostać zakwalifikowane do tej kategorii usług medycznych, Prezes Urzędu skupił się na tych najbardziej typowych i najlepiej dostępnych. Koszt usług diagnostyki obrazowej może być pokrywany, podobnie jak w przypadku innych rodzajów usług medycznych, zarówno ze środków prywatnych, jak i publicznych. W tym przypadku Prezes Urzędu nie dostrzegł konieczności dokonywania rozróżnienia usług diagnostycznych ze względu na źródło finansowania i potraktował je całościowo.

W badaniu rynku usług diagnostycznych w Toruniu i okolicach według kryterium przychodów uczestników rynku osiągniętych w 2018 r. i 2019 r., udziały rynkowe LUX MED i Citomed okazały się bardzo wysokie. Łączny udział uczestników koncentracji w tym rynku, obliczony w oparciu o wielkość przychodów z uwzględnieniem wszystkich usług diagnostycznych świadczonych przez uczestników koncentracji, kształtował się w 2018 r. na poziomie ok. [60-80] %, w tym udział Citomedu wyniósł ok. [15-20] %, a udział LUX MED-u wyniósł ok. [40-60] %. Natomiast w 2019 r. łączny udział uczestników koncentracji w tym rynku kształtował się na poziomie ok. [60-80] %, w tym udział Citomedu wyniósł ok. [20-30] %, a udział LUX MED- u wyniósł ok. [40-60] %.

Jednak w toku postępowania, po uzyskaniu dodatkowych wyjaśnień i informacji od Zgłaszającego, w szczególności w zakresie badań rezonansem magnetycznym (RM) i tomografii komputerowej (TK), Prezes Urzędu uwzględnił fakt, iż, z powodu zróżnicowania systemów rozliczeń, ustalenie faktycznie generowanych przychodów w przypadku diagnostyki jest problematyczne i przeprowadził dodatkowe badanie rynkowe w zakresie świadczenia usług RM i TK na lokalnym rynku usług diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach. Dodatkowe badania polegało na ustaleniu liczby badań wykonanych przez konkurentów w ciągu roku oraz liczby aparatów znajdujących się w ich dyspozycji i obliczeniu udziałów rynkowych także w oparciu o te dane. Obliczenia te miały na celu

lepsze odwzorowania pozycji rynkowej uczestników koncentracji, przy czym uznano, że z powodu konieczności uwzględnienia faktycznego wykorzystania posiadanych aparatów kluczowym dla dalszych analiz będzie udział obliczony z wykorzystaniem liczby badań. Jednocześnie Prezes Urzędu nie dostrzegł potrzeby przeprowadzania uzupełniającego badania rynku usług diagnostyki obrazowej w zakresie usług USG i RTG. Ustalenie przez organ antymonopolowy liczby aparatów USG i RTG dostępnych na rynku usług diagnostycznych w Toruniu i okolicach w oparciu o ogólnie dostępne dane było wystarczające, by ostatecznie wykluczyć obawy o zagrożenie stanu konkurencji, które mogłoby powstać w wyniku koncentracji w obszarze usług realizowanych w oparciu o te aparaty. Podyktowane to było tym, że usługi USG i RTG są na tyle powszechne i ogólnie dostępne w nieobjętych badaniem prywatnych gabinetach, że łączne udziały stron na poziomie ok. [40-60] % w USG oraz ok. [20-30] % w RTG, obliczone na podstawie ankiety skierowanej do centrów medycznych i lecznic według kryterium przychodu, wydają się zdecydowanie przeszacowane i nie oddają rzeczywistej kondycji konkurencji w tych segmentach rynku właściwego. Wskazać należy bowiem, że w 2019 r. łącznie do LUX MED i Citomed należało zaledwie [15-20]% aparatów do USG i [5-10]% aparatów do RTG używanych na obszarze powiatu toruńskiego.

Na podstawie zebranych badań organ antymonopolowy ustalił udziały rynkowe uczestników koncentracji i ich konkurentów w zakresie usług RM i TK osiągnięte w latach 2018 – 2020 w oparciu o kryterium liczby badań oraz w oparciu o kryterium liczby aparatów, przy czym za bardziej miarodajne dla oceny siły rynkowej przyjęto obliczenia oparte o liczbę badań.

Z informacji uzyskanych od konkurentów, organ antymonopolowy ustalił, że odnośnie liczby aparatów RM i TK dostępnych na rynku, ich liczba od 2020 stosunkowo wzrasta. W 2020 r. działalność w zakresie RM rozpoczęła Przychodnia Rodzinna, a w 2021 r. – szpital MATOPAT. Natomiast do końca 2022 r. po jednym dodatkowym aparacie RM i TK ma zamiar uruchomić także główny konkurent uczestników koncentracji – Wojewódzki Szpital Zespolony im. Rydygiera. Do zwiększenia bazy sprzętowej konkurentów przyczyniła się zapewne okoliczność, że w 2019 r. NFZ zniósł limity na badania w zakresie tomografii komputerowej oraz rezonansu magnetycznego.

- udziały rynkowe uczestników koncentracji w latach 2018 - 2020 według kryterium liczby badań

Odnośnie liczby badań wykonanych na urządzeniach RM i TK przez uczestników lokalnego rynku usług diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach, w latach 2018- 2020 w przeprowadzonym uzupełniającym badaniu rynku usług diagnostyki obrazowej ustalono, że w poszczególnych latach zostało wykonanych nie mniej niż 18 666 badań RM i 30 560 badań TK w 2018 r., 22 963 badań RM i 33 406 badań TK w 2019 r. oraz 20 651 badań RM i 29 237 badań TK w 2020 r. Na tej podstawie zostały ustalone udziały rynkowe uczestników

koncentracji i ich konkurentów w tym okresie w rynku usług diagnostyki obrazowej w zakresie usług RM i TK, według kryterium liczby badań, które przedstawia poniższa tabela nr 9.

b) udziały rynkowe uczestników koncentracji w 2018 - 2020 w lokalnym rynku usług diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach w zakresie usług RM i TK, według kryterium liczby badań

Tabela nr 9

Nazwa przedsiębiorcy	Udział w rynku (w %) wg liczby badań					
	w 2018 r.		w 2019 r.		w 2020 r.	
	RM	TK	RM	TK	RM	TK
AKAMED	0	0	[0-5]	0	[0-5]	0
Citomed	[15-20]	[0-5]	[20-30]	[0-5]	[15-20]	[0-5]
LUX MED	[60-80]	[30-40]	[60-80]	[30-40]	[60-80]	[30-40]
MATOPAT ⁷	0	0	0	0	0	0
Przychodnia Rodzinna ⁸	0	0	0	0	[0-5]	0
Szpital w Al.Kuj.	0	[5-10]	0	[10-15]	0	[5-10]
Szpital w Chełmży	0	[5-10]	0	[5-10]	0	[5-10]
WSzZ im. Rydygiera ⁹	[20-30]	[40-60]	[15-20]	[40-60]	[15-20]	[40-60]
Łącznie uczestnicy koncentracji	[60-80]	[30-40]	[80-100]	[30-40]	[60-80]	[40-60]

Źródło: Opracowanie własne UOKIK na podstawie danych pozyskanych w trakcie badania.

Z powyższego wynika, iż łączny udział uczestników koncentracji w lokalnym rynku usług diagnostyki obrazowej w zakresie RM, według kryterium liczby badań, kształtował się w poszczególnych latach okresu 2018 -2020 na poziomie ok. **[80-100]%**, w tym udział Citomedu wynosił odpowiednio ok. **[15-20]%**, **ok. [20-30]%** i **ok. [15-20]%**, a udział LUX MED-u wynosił odpowiednio ok. **[60-80] %**, **ok. [60-80] %** i **ok. [60-80] %**. Jednocześnie nieliczni konkurenci uczestników koncentracji na badanym rynku posiadali udziały rynkowe wynoszące: w 2018 r. WSzZ im. Rydygiera (jedyne konkurenci) - ok. **[20-30] %**, w 2019 r. WSzZ im. Rydygiera i AKAMED (jedyni konkurenci) odpowiednio - ok. **[15-20] %** i **[0-5] %**, a w 2020 r. WSzZ im. Rydygiera, AKAMED i Przychodnia Rodzinna w Ciechocinku odpowiednio - ok. **[15-20] %**, **ok. [0-5]%** i **ok. [0-5] %**.

⁷ J.w. w przypisie nr 9.

⁸ J.w. w przypisie nr 10.

⁹ Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu.

Jednocześnie, w zakresie usług TK, łączny udział uczestników koncentracji w poszczególnych latach okresu 2018-2020 wynosił odpowiednio ok. [30-40]%, ok. [30-40]% i ok. [40-60]%, w tym udział Citomedu utrzymywał się na poziomie ok. [0-5]% w całym badanym okresie, natomiast udział LUX MED-u wynosił odpowiednio ok. [30-40]%, ok. [30-40]% i ok. [30-40]%. Jednocześnie nieliczni konkurenci uczestników koncentracji na przedmiotowym rynku tj. Szpital w Aleksandrowie Kujawskim, Szpital w Chełmży i WSzZ im. Rydygiera, posiadali udziały rynkowe wynoszące odpowiednio: w 2018 r. – ok. [5-10] %, ok. [5-10]% i ok. [40-60] %, w 2019 r. – ok. [10-15] %, ok. [5-10] % i ok. [40-60] %, a w 2020 r. – ok. [5-10] %, ok. [5-10]% i ok. [40-60] %.

- udziały rynkowe uczestników koncentracji w latach 2018 - 2020 według kryterium liczby aparatów

Odnosnie aparatów RM i TK dostępnych na lokalnym rynku usług diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach, w 2018 r. i 2019 r. było dostępnych 5 aparatów RM i 6 aparatów TK, natomiast w 2020 r. – 7 aparatów RM i 6 aparatów TK. Na tej podstawie zostały ustalone udziały rynkowe uczestników koncentracji i ich konkurentów w tym okresie na rynku usług diagnostyki obrazowej w zakresie usług RM i TK, według kryterium liczby aparatów, które przedstawia poniższa tabela nr 10.

a) udziały rynkowe uczestników koncentracji w latach 2018 - 2020 w lokalnym rynku usług DO w Toruniu i okolicach w zakresie usług RM i TK, według kryterium liczby aparatów

Tabela nr 10

Nazwa przedsiębiorcy	Udział w rynku (w %) wg liczby aparatów					
	w 2018 r.		w 2019 r.		w 2020 r.	
	RM	TK	RM	TK	RM	TK
AKAMED	[15-20]	0	[15-20]	0	[10-15]	0
Citomed	[15-20]	[15-20]	[15-20]	[15-20]	[10-15]	[15-20]
LUX MED	[30-40]	[15-20]	[30-40]	[15-20]	[20-30]	[15-20]
MATOPAT ¹⁰	0	0	0	0	0	0
Przychodnia Rodzinna ¹¹	0	0	0	0	[10-15]	0
Szpital w Al.Kuj.	0	[15-20]	0	[15-20]	0	[15-20]
Szpital w Chełmży	0	[15-20]	0	[15-20]	0	[15-20]
WSzZ im. Rydygiera	[15-20]	[30-40]	[15-20]	[30-40]	[20-30]	[30-40]

¹⁰ Szpital Specjalistyczny i Przychodnia MATOPAT z siedzibą w Toruniu świadczy usługi RM dopiero od 2021r., jednak został uwzględniony w tabelach z uwagi na uczestnictwo w uzupełniającym badaniu rynku DO.

¹¹ NZOZ Przychodnia Rodzinna – Edyta Stefaniak-Mansour z siedzibą w Aleksandrowie Kujawskim, z placówkami medycznymi zlokalizowanymi w Aleksandrowie Kujawskim i Ciechocinku, jednak badania diagnostyczne wykonywane są tylko w placówce Ciechocinku.

Łącznie uczestnicy koncentracji	[40-60]	[30-40]	[40-60]	[30-40]	[40-60]	[30-40]
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Źródło: Opracowanie własne UOKIK na podstawie danych pozyskanych w trakcie badania.

Z powyższego wynika, iż łączny udział uczestników koncentracji w lokalnym rynku DO w zakresie RM, według kryterium liczby aparatów, kształtował się na poziomie [40-60]% w 2018 i 2019 r., w tym udział Citomedu wynosił [15-20]%, a udział LUX MED-u wynosił [30-40]%, natomiast w 2020 r. łączny udział uczestników koncentracji wynosił ok. [40-60]%, w tym udział Citomedu wynosił ok. [10-15] %, a udział LUX MED-u wynosił ok. [20-30]%. Jednocześnie nieliczni konkurenci uczestników koncentracji na badanym rynku tj. AKAMED¹² i WSzZ im. Rydygiera (jedyni konkurenci) posiadali udziały rynkowe wynoszące w 2018 i 2019 r. po [15-20] %, natomiast w 2020 r. AKAMED, WSzZ im. Rydygiera, i Przychodnia Rodzinna w Ciechocinku posiadali udziały wynoszące odpowiednio - ok. [10-15] %, ok. [10-15] % i ok. [20-30] %.

Jednocześnie, w zakresie usług TK, łączny udział uczestników koncentracji, według kryterium liczby aparatów, w całym badanym okresie 2018-2020 kształtował się na poziomie ok. [30-40]%, w tym odnotowano równy udział Citomedu i LUX MED-u po ok. [15-20]%. Jednocześnie nieliczni konkurenci uczestników koncentracji na przedmiotowym rynku posiadali udziały rynkowe w całym badanym okresie 2018-2020 wynoszące odpowiednio: Szpital w Aleksandrowie Kujawskim i Szpital w Chełmży – po ok. [15-20] %, a WSzZ im. Rydygiera – ok. [30-40] %.

1.4. Pozostałe rynki wspólne

Działalność uczestników koncentracji pokrywa się także na lokalnym rynku usług medycznych finansowanych ze środków publicznych obejmującym miasto Toruń i okolice.

W przypadku usług medycznych finansowanych ze środków publicznych, w działalności podmiotów medycznych istotną rolę odgrywa świadczenie usług podstawowej opieki medycznej (POZ). Świadczenie usług POZ może stanowić odrębny segment rynku, o czym była mowa wyżej, w części dotyczącej określenia rynku. Świadczą o tym wysokie wartości przychodów poszczególnych uczestników rynku osiągniętych z tego tytułu. Dlatego też poniżej zostanie przedstawione zestawienie udziałów uczestników koncentracji i ich konkurentów w ujęciu całościowym tj. wyliczonych w oparciu o przychody osiągnięte z tytułu świadczenia wszystkich usług pokrywanych ze środków publicznych oraz zestawienie udziałów uczestników koncentracji i ich konkurentów wyliczonych w oparciu o przychody pochodzące jedynie ze świadczenia usług POZ.

a) udziały uczestników koncentracji i ich konkurentów w lokalnym rynku usług medycznych finansowanych ze środków publicznych obejmującym obszar Torunia i okolic w 2019 r.

¹² Jednocześnie należy zaznaczyć, że AKAMED pomimo posiadania urządzenia RM już w 2018 r. (według deklaracji), zaczął go używać komercyjnie dopiero od października 2019 r.

Tabela nr 11

Nazwa podmiotu medycznego	Udział w rynku (w %) w 2019 r.	
	Wszystkie usługi	Usługi POZ
CITOMED	[10-15]	[20-30]
SSzM	[60-80]	[20-30]
LUX MED	[0-5]	[0-5]
WSPL	[5-10]	[5-10]
Olk-Med	[0-5]	[5-10]
Sławomir Jeka	[0-5]	[5-10]
WOMP	[0-5]	[5-10]
SPMR Dariusz Górecki	[0-5]	[0-5]
Nowak & Nowak	[0-5]	[5-10]
MPS	[0-5]	0
Przychodnia Rubinkowo	[0-5]	[5-10]
WSzZ im. Rydygiera	[0-5]	[0-5]
Łącznie uczestnicy koncentracji	[10-15]	[20-30]

Źródło: Opracowanie własne UOKIK na podstawie danych pozyskanych w trakcie badania.

- b) udziały uczestników koncentracji i ich konkurentów w lokalnym rynku usług medycznych finansowanych ze środków publicznych obejmującym obszar Torunia i okolic w 2018 r.

Tabela nr 12

Nazwa podmiotu medycznego	Udział w rynku (w %) w 2018 r.	
	Wszystkie usługi	Usługi POZ
CITOMED	[10-15]	[30-40]
SSzM	[60-80]	[20-30]
LUX MED	[0-5]	[0-5]
WSPL	[5-10]	[5-10]
Olk-Med	[0-5]	[5-10]
Sławomir Jeka	[0-5]	[0-5]
WOMP	[0-5]	[5-10]
SPMR Dariusz Górecki	[0-5]	[0-5]
Nowak & Nowak	[0-5]	[5-10]
MPS	[0-5]	0
Przychodnia Rubinkowo	[0-5]	[5-10]
WSzZ im. Rydygiera	[0-5]	[0-5]
Łącznie uczestnicy koncentracji	[10-15]	[30-40]

Źródło: Opracowanie własne UOKIK na podstawie danych pozyskanych w trakcie badania.

Z zaprezentowanych powyżej danych wynika, iż łączny udział uczestników koncentracji w tym rynku, jeśli chodzi o całościowe ujęcie rynku (wszystkie usługi) kształtował się zarówno w 2018, jak i 2019 r. na poziomie ok. [10-15]%, zaś w biorąc pod uwagę tylko usługi POZ - na poziomie ok. [20-30]% w 2019 r. i ok. [30-40]% w 2018 r.

Najwięksi konkurenci uczestników koncentracji na tym rynku to: Specjalistyczny Szpital Miejski w Toruniu oraz Wojewódzka Specjalistyczna Przychodnia Lekarska. Podmioty te dysponowały w 2018 i 2019 r.: udziałem w tym rynku wynoszącym odpowiednio SSzM - ok. [60-80] % i ok. [60-80] % (ujęcie całościowe) oraz ok. [20-30] % i ok. [20-30] % (POZ), zaś WSPL - ok. [5-10] % i ok. [5-10] % (ujęcie całościowe) oraz ok. [5-10] % i ok. [5-10] % (POZ).

B) Koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym (pionowym), bowiem uczestnicy koncentracji nie prowadzą działalności na rynkach będących jednocześnie rynkami poprzedniego bądź następnego szczebla obrotu, w których indywidualny lub łączny udział tych przedsiębiorców przekraczałby 30%.

[tajemnica przedsiębiorstwa] Hipotetycznie taka relacja byłaby możliwa pomiędzy Grupą LUX MED jako podmiotem zlecającym wykonanie usług zagwarantowanych ubezpieczeniem oraz Grupą Citomed jako wykonawcą usług medycznych w imieniu ubezpieczającego. Niemniej jednak, nawet gdyby takie powiązania miały miejsce, to nie prowadziłyby one do powstania żadnych ryzyk prawnokonkurencyjnych, gdyż udział Grupy LUX MED na krajowym rynku ubezpieczeń zdrowotnych w 2019 r., jak podał Zgłaszający, wynosi 0-5%, a udział Grupy Citomed jest znikomy. Jednocześnie ewentualne wydzielenie rynku prywatnych ubezpieczeń zdrowotnych, na którym udział grupy LUX MED byłby istotnie wyższy sprawiłoby, że nie można byłoby rozważać nawet potencjalnych powiązań wertykalnych, gdyż *[tajemnica przedsiębiorstwa]*.

C) Koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie konglomeratowym, ponieważ żaden z uczestników koncentracji nie dysponuje udziałem w jakimkolwiek rynku, obejmującym terytorium Polski lub jego część, na którym prowadzi działalność, przekraczającym próg 40%.

Na podstawie zgromadzonego materiału i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Przepis art. 18 *ustawy o ochronie konkurencji* stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę, w drodze decyzji, na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, przy czym zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania

w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Przykładem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Należy jednakże podkreślić, że o ile powstanie lub umocnienie pozycji dominującej będzie zawsze prowadziło do ograniczenia konkurencji na rynku, to do ograniczenia konkurencji może dojść także w przypadkach, kiedy w wyniku koncentracji nie powstaje lub nie umacnia się pozycja dominująca. Samo stwierdzenie „istotne ograniczenie konkurencji” wykracza zatem poza kwestię powstania lub umocnienia pozycji dominującej i ma szersze znaczenie. Obejmuje bowiem sytuacje, kiedy w wyniku dokonanej koncentracji konkurencja zostaje poważnie ograniczona, a nie wiąże się to z powstaniem pozycji dominującej – może to mieć miejsce przykładowo na rynkach oligopolistycznych.

Powołany przepis wskazuje, że to intensywność ograniczenia konkurencji będzie determinowała treść rozstrzygnięcia organu antymonopolowego. Oznacza to, że nie każde ograniczenie konkurencji, będące wynikiem planowanej fuzji będzie skutkowało wydaniem zakazu dokonania koncentracji, a jedynie mające charakter „istotnego” ograniczenia.

Wstępna analiza skutków niniejszej koncentracji wykazała natomiast, iż jej realizacja może doprowadzić do istotnego ograniczenia konkurencji na:

- lokalnym rynku usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych świadczonych przez centra medyczne i prywatne lecznice obejmujący miasto Toruń i okolice oraz
- lokalnym rynku usług diagnostyki obrazowej obejmujący miasto Toruń i okolice.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 96a ust. 3 *ustawy o ochronie konkurencji* organ antymonopolowy wystosował 29 lipca 2021 r. zastrzeżenia wobec planowanej koncentracji (dalej „Zastrzeżenia”). W uzasadnieniu swojego stanowiska Prezes Urzędu przedstawił argumentację przemawiającą za zakreśleniem rynków właściwych w aspekcie produktowym (jako rynku usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych świadczonych przez centra medyczne i prywatne lecznice oraz rynku usług diagnostyki obrazowej) oraz geograficznym (wskazując, iż dla obu rynków produktowych należy uwzględnić rynek lokalny obejmujący miasto Toruń i okolice – w promieniu do 20 km). Organ antymonopolowy wskazał też, że po zrealizowaniu koncentracji zarówno na rynku usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych obejmującym miasto Toruń i okolice, jak i na rynku usług diagnostyki obrazowej obejmującym miasto Toruń i okolice, dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji, będącego efektem powstania lub umocnienia pozycji dominującej spółki przejmującej. Łączne udziały uczestników koncentracji w tych

rynkach przekroczą bowiem poziom 40%, z którym *ustawa o ochronie konkurencji* wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej, jednocześnie udziały rynkowe konkurentów okazały się istotnie niższe. W związku z tym na wyżej wymienionych rynkach może dojść do sytuacji, w której pacjenci będą zmuszeni do korzystania z usług podmiotu o wysokim udziale rynkowym niezależnie od ich jakości, bowiem taki podmiot nie będzie miał bodźców do konkurowania jakością usług.

W sprawie nie zidentyfikowano natomiast rynków właściwych, na które koncentracja wywierałaby wpływ w układzie wertykalnym lub konglomeratowym.

Pismem z 30 sierpnia 2021 r. Zgłaszający na podstawie 96a ust. 4 *ustawy o ochronie konkurencji*, przedstawił stanowisko wobec zastrzeżeń Prezesa Urzędu. Zgłaszający m.in. zaprezentował podsumowanie swojego stanowiska co do wpływu koncentracji na stan konkurencji na poszczególnych rynkach, na których w ocenie Prezesa Urzędu, nastąpiłoby istotne ograniczenie konkurencji, przedstawił, w odniesieniu do niektórych rynków objętych zastrzeżeniami, propozycję warunków, o jakich mowa w art. 19 *ustawy o ochronie konkurencji* oraz nadesłał dodatkowe dane i wyjaśnienia.

Organ antymonopolowy po ponownej analizie zgromadzonego materiału dowodowego oraz dodatkowych danych i informacji, przedstawionych przez Zgłaszającego w odpowiedzi na zastrzeżenia Prezesa Urzędu wobec koncentracji, uznał ostatecznie, że w wyniku koncentracji nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na lokalnym rynku usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych świadczonych przez centra medyczne i prywatne lecznice obejmujący miasto Toruń i okolice.

W przypadku rynku usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych świadczonych przez centra medyczne i prywatne lecznice udziały rynkowe uczestników koncentracji zostały określone na poziomie ok. [40-60]% w 2018 r. i ok. [40-60]% w 2019 r. (odpowiednio ok. [40-60] % i ok. [40-60] % w zestawieniu nieobejmującym podmiotów publicznych działających na tym rynku). Jednak wskazać należy, że w badaniu rynku prywatnych usług medycznych nie zostały uwzględnione wszystkie podmioty świadczące prywatne usługi medyczne na omawianym rynku, a jedynie te, których oferta usług medycznych wskazywała, że są istotnie konkurentami uczestników koncentracji. Pominięte zostały gabinety medyczne świadczące usługi medyczne finansowane ze środków prywatnych, które jakkolwiek nie należą do rynku właściwego, wywierają pewną presję konkurencyjną na centra medyczne i lecznice. Ponadto udziały te zostały określone na podstawie danych za 2018 r. i 2019 r., tymczasem obecnie na tym rynku działa znacznie więcej podmiotów świadczących prywatne usługi medyczne. Część podmiotów, których udziały nie zostały włączone do analizy rynku z uwagi na fakt, że świadczyły mniej niż 4 usługi specjalistyczne (jak np. Rudak Med czy OLK-MED), obecnie znacznie rozwinęła swoją ofertę w porównaniu do lat poprzednich i stała się realnymi konkurentami dla uczestników koncentracji. Podobnie jak gabinety lekarskie także publiczne zakłady opieki zdrowotnej (szpitale, przychodnie itp.), wywierają coraz silniejszą presję konkurencyjną w zakresie prywatnych usług specjalistycznych na innych uczestników rynku, w tym LUX

MED i Citomed. Publiczne podmioty, takie jak szpitale czy przychodnie, mają już opracowane mechanizmy świadczenia usług, zorganizowaną bazę logistyczną i lekarską, więc niejednokrotnie rozszerzenie oferty o usługi świadczone prywatnie wiąże się jedynie z przesunięciem zasobów na inny obszar i nieznaczną zmianą profilu świadczenia usług. Natomiast w przypadku pogorszenia jakości usług medycznych przez skoncentrowany podmiot możliwe będą nowe wejścia na rynek, w wyniku których świadczeniobiorcy będą mogli z łatwością zmienić podmiot świadczący te usługi.

W związku z powyższym organ antymonopolowy uznał, że rzeczywista pozycja rynkowa uczestników koncentracji na rynku prywatnych usług medycznych w Toruniu i okolicach jest w rzeczywistości słabsza niż zostało to przedstawione w Zastrzeżeniach. Na uwagę zasługuje również okoliczność, że przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji nie są dla siebie bliskimi konkurentami. O braku bliskości konkurencji między uczestnikami koncentracji świadczy odmienny model biznesowy obu podmiotów. LUX MED działa poprzez sieć placówek zlokalizowanych w różnych miastach w kraju, a świadczone usługi medyczne pokrywane są w przeważającej większości *[tajemnica przedsiębiorstwa]*, natomiast, działalność medyczna Citomedu opiera się o kilka placówek zlokalizowanych w Toruniu i okolicy, a usługi finansowane są *[tajemnica przedsiębiorstwa]*. Ponadto dla LUX MED najbliższymi konkurentami są firmy ubezpieczeniowo-abonamentowe jak Medcover, Enel-Med czy PZU Zdrowie (także w Toruniu z uwagi na ich obecność za pośrednictwem podmiotów współpracujących), podczas, gdy dla Citomedu – lokalne centra medyczne takie jak Matopat, Sławomir Jeka czy Nowak & Nowak. Z tego względu koncentracja nie wyeliminuje z rynku podmiotu wywierającego na LUX MED istotną presję konkurencyjną.

Abstrahując od powyższego, przekroczenie przez LUX MED, w wyniku koncentracji z Citomedem, 40%-ego udziału rynkowego, z którym *ustawa o ochronie konkurencji* wiąże powstanie pozycji dominującej na rynku, nie jest znaczące a przy uwzględnieniu innych czynników, opisanych powyżej, nie istnieje zagrożenie dla konkurencji na rynku prywatnych usług medycznych, jak wcześniej uważano.

W świetle powyższych okoliczności Prezes Urzędu uznał, że w zakresie lokalnego rynku usług medycznych finansowanych ze środków prywatnych świadczonych przez centra medyczne i prywatne lecznice obejmującego miasto Toruń i okolice koncentracja nie doprowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji i w związku z tym nie ma podstaw do nałożenia na Zgłaszającego obowiązku realizacji określonych zobowiązań w tym zakresie.

Natomiast ponownie analizując zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy, dodatkowe dane i informacje przedstawione przez Zgłaszającego w toku tego postępowania oraz dane zebrane w toku uzupełniającego badania rynku diagnostyki obrazowej w zakresie świadczenia usług rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej, Prezes Urzędu uznał ostatecznie, że w wyniku koncentracji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na lokalnym rynku usług diagnostyki obrazowej obejmującego miasto Toruń i okolice, w zakresie świadczenia usług rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej.

Uzasadniając powyższe należy wskazać, co następuje:

Obaj uczestnicy koncentracji świadczą usługi diagnostyczne takie jak USG, RTG, RM i TK w Toruniu. Pierwsze badanie rynku diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach wykazało powstanie w wyniku koncentracji wysokiego łącznego udziału rynkowego stron sięgającego rzędu [80-100] % w 2018 r. i 2019 r. Udział został obliczony w oparciu o wszystkie świadczone przez uczestników rynku usługi diagnostyczne, a przy obliczeniach wzięto pod uwagę kryterium przychodu osiągniętego z tytułu świadczenia poszczególnych usług diagnostyki obrazowej. Dodatkowe badanie rynku tych usług w Toruniu i okolicach skupiało się z kolei na świadczeniu usług diagnostyki obrazowej w zakresie badań RM i TK, gdyż w tych segmentach usług zauważono istotne ryzyko ograniczenia konkurencji w wyniku koncentracji, przy jednocześnie dużej dynamice rynku (spodziewane wejście na rynek nowych podmiotów oraz planowane zwiększenie bazy sprzętowej u podmiotów konkurencyjnych). Na podstawie zebranych danych organ antymonopolowy uzupełnił ocenę pozycji rynkowej uczestników koncentracji poprzez ustalenie ich udziałów rynkowych w zakresie usług RM i TK w latach 2018 - 2020 w oparciu o kryterium liczby badań oraz w oparciu o kryterium liczby aparatów, przy czym za bardziej miarodajne dla oceny siły rynkowej przyjęto obliczenia oparte o liczbę badań.

Pozycja rynkowa stron na rynku diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach w zakresie badań rezonansem magnetycznym.

W wyniku koncentracji łączny udział uczestników koncentracji w lokalnym rynku usług diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach w zakresie RM, według kryterium liczby badań, w poszczególnych latach 2018-2020 kształtował się na poziomie ok. [80-100]%, w tym udział Citomedu wynosił kolejno w poszczególnych latach ok. [15-20]%, ok. [20-30] % i ok. [15-20]%, a udział LUX MED-u - ok. [60-80] %, ok. [60-80]% i ok. [60-80]%. Jednocześnie nieliczni konkurenci uczestników koncentracji na badanym rynku posiadali udziały rynkowe wynoszące: w 2018 r. - WSzZ im. Rydygiera (jedyne konkurent) - ok. [15-20] %, w 2019 r. WSzZ im. Rydygiera i AKAMED odpowiednio – ok. [15-20] % i ok. [0-5], a w 2020 r. WSzZ im. Rydygiera, AKAMED i NZOZ Przychodnia Rodzinna Edyty Stefaniak-Mansour odpowiednio - ok. [15-20] %, ok. [0-5] % i ok. [0-5] %.

Natomiast **według kryterium liczby aparatów**, łączny udział jej uczestników w lokalnym rynku usług diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach w zakresie RM, będzie się kształtował na poziomie ok. [40-60]%, gdzie udział LUX MED- u wyniósł w 2020 r. ok. [20-30]%, a udział Citomedu - ok. [10-15]% (przy czym udziały te w 2018 i 2019 r. były dużo wyższe i wynosiły odpowiednio [30-40] % i [15-20] %, w sumie [40-60] %). Jedyni konkurenci uczestników koncentracji w 2018 i 2019 r. tj. Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu i AKAMED (podmiot ten rozpoczął jednak świadczenie usług w tym zakresie dopiero w 2019 r.) dysponowali [15-20] % -owym udziałem. W 2020 r. udziały wskazanych konkurentów wynosiły odpowiednio: ok. [20-30] % i ok. [10-15] %. W 2020 r. wysokość udziałów uczestników rynku spadła z uwagi na

pojawienie się nowego konkurenta na rynku - NZOZ Przychodni Rodzinnej Edyty Stefaniak-Mansour - z udziałem w rynku wynoszącym ok. [10-15] %.

Powyższe dane wskazują jednoznacznie, że planowana transakcja dotyczy nabycia przez lidera tego rynku (w zakresie badań RM) drugiego co do wielkości podmiotu świadczącego usługi diagnostyki obrazowej (RM) na tym rynku. Na rynku obejmującym miasto Toruń i okolice, w wyniku koncentracji, nastąpi dalsze umocnienie i tak już silnej pozycji rynkowej LUX MED-u, która wzrośnie z poziomu ponad ok. [60-80]% (wg liczby wykonanych badań) w latach 2018-2020 r. do poziomu ok. [80-100]%. Przyrost posiadanego udziału w tym rynku o ok. [15-20]% jest zatem znaczny. Trzeci co do wielkości konkurent posiada znacznie niższy udział niż powstały w wyniku koncentracji podmiot. Udział Wojewódzkiego Szpital Zespolonego im. L. Rydygiera w Toruniu w tym rynku był w 2019 r. na poziomie ok. [15-20] %, a w 2020 r. na poziomie ok. [15-20] %, a zatem [kilka] razy niższy niż łączny udział uczestników koncentracji.

Pozycja rynkowa stron na rynku diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach w zakresie badań tomografem komputerowym.

Odnosnie usług w zakresie badań TK, w wyniku koncentracji łączny udział uczestników koncentracji w lokalnym rynku usług diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach, **według kryterium liczby badań**, w poszczególnych latach 2018-2020 wynosił odpowiednio ok. [30-40]%, ok. [30-40]% i ok. [40-60]%, w tym udział Citomedu utrzymywał się na poziomie ok. [0-5]% w całym badanym okresie, a udział LUX MED-u wynosił odpowiednio ok. [30-40]%, ok. [30-40]% i ok. [30-40]%. Jednocześnie nieliczni konkurenci uczestników koncentracji na przedmiotowym rynku tj. Szpital w Aleksandrowie Kujawskim, Szpital w Chełmży i WSzZ im. Rydygiera, posiadali udziały rynkowe wynoszące odpowiednio: w 2018 r. – ok. [5-10] %, ok. [5-10]% i ok. [40-60] %, w 2019 r. – ok. [10-15]%, ok. [5-10]% i ok. [40-60] %, a w 2020 r. – ok. [5-10]%, ok. [5-10]% i ok. [40-60] %.

Natomiast **według kryterium liczby aparatów**, łączny udział jej uczestników w lokalnym rynku usług diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach w zakresie TK będzie się kształtował na poziomie ok. [30-40]%, gdzie udział rynkowy zarówno LUX MED- u, jak i Citomedu w latach 2018-2020 r. wynosił niezmiennie ok. [15-20]%. Jednocześnie nieliczni konkurenci uczestników koncentracji na przedmiotowym rynku posiadali udziały rynkowe w całym badanym okresie 2018-2020 wynoszące odpowiednio: Szpital w Aleksandrowie Kujawskim i Szpital w Chełmży – po ok. [15-20] %, a WSzZ im. Rydygiera – ok. [30-40]%

Powyższe dane pokazują, że planowana transakcja dotyczy nabycia przez drugiego co do wielkości uczestnika rynku (w zakresie badań TK) jednego z nielicznych konkurentów na tym rynku (w sumie 4 konkurentów na koniec 2020 r.) Na rynku obejmującym miasto Toruń i okolice, w wyniku koncentracji, nastąpi dalsze umocnienie i tak już silnej pozycji rynkowej LUX MED-u, która wzrośnie z poziomu ok. [30-40]% (wg liczby wykonanych badań) w 2020 r. do poziomu ok. [40-60]%. Przyrost posiadanego udziału w tym rynku o

ok. [0-5]% nie jest może znacznym przyrostem, ale prowadzi do zniwelowania jednego z nielicznych konkurentów na rynku w zakresie usług TK, a jednocześnie istotnego konkurenta w zakresie świadczenia usług diagnostycznych w ogólności. Na tym rynku, poza Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym im. L. Rydygiera w Toruniu (lider rynku z udziałem ok. [40-60] %), pozostali 2 konkurenci posiadają znacznie niższe udziały na poziomie ok. [5-10]% i ok. [5-10] % w 2020 r, a zatem [kilka] razy niższe niż łączny udział uczestników koncentracji.

Łączne udziały uczestników koncentracji w lokalnym rynku usług diagnostyki obrazowej w zakresie usług RM i TK przekroczą zatem poziom 40%, z którym *ustawa o ochronie konkurencji* wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej nawet w przypadku wyznaczenia udziałów w rynku w oparciu o liczbę wykonanych badań. Należy przy tym pamiętać, że liczba wykonanych badań wykonanych zarówno jako jednorazowe, niezależne badania, jak i w ramach dłuższych procedur medycznych zawyża pozycję podmiotów, które nie oferują na rynku badań inaczej niż w ramach szerszych procedur medycznych. W wyniku realizacji przedmiotowej koncentracji dotychczasowi konkurenci połączą zatem swoje potencjały i zaprzestaną konkurowania. Jednocześnie brak będzie na tym rynku konkurentów dysponujących porównywalną pozycją rynkową. Analiza stanu konkurencji na ww. rynku przed i po dokonaniu koncentracji wskazuje zatem, iż dojdzie na nim do istotnego ograniczenia konkurencji. Należy w tym miejscu podkreślić, że zagrożenie to nie dotyczy usług w zakresie badań USG i RTG, gdyż jak wcześniej wspomniano, obecnie usługi te są na tyle powszechne, że przedmiotowa koncentracja nie będzie miała istotnego wpływu na rynek diagnostyki obrazowej w zakresie tych badań.

Oceniając możliwe negatywne skutki planowanej koncentracji uwzględnić należy, że w wyniku koncentracji powstałby podmiot o dużo większym od konkurentów potencjale odnośnie kapitału, organizacji (np. sieci placówek), personelu medycznego, który dzięki wymienionym korzyściom może w przyszłości dążyć do zmarginalizowania lub eliminacji z rynku konkurentów, a niska presja konkurencyjna może zachęcać do podwyższenia cen i obniżenia jakości świadczonych usług. Utworzenie podmiotu o bardzo wysokim udziale w rynku może doprowadzić do sytuacji, w której pacjent, który korzysta ze świadczeń, nie będzie w stanie zmienić świadczeniodawcy, ponieważ na jakimś obszarze pozostali świadczeniodawcy nie będą świadczyli usług lub też nie będą posiadali dodatkowych mocy produkcyjnych lub personelu. Wówczas klienci będą zmuszeni do korzystania z usług tego podmiotu niezależnie od ich jakości, co istotnie ograniczy bodźce do konkurowania jakością usług i prawdopodobnie doprowadzi do jej pogorszenia w porównaniu do sytuacji, w której nie byłoby podmiotu o tak wysokim udziale w rynku.

Co istotne w przedmiotowej sprawie, koncentracja dotyczy podmiotów, które działają w oparciu o inny model finansowania usług. *[tajemnica przedsiębiorstwa]* za pośrednictwem abonamentów medycznych, które stanowią istotny jednorazowy wydatek dla pacjenta, ale *de facto* dają pacjentom możliwość skorzystania z większej ilości usług w porównaniu do sytuacji, gdyby pacjenci płacili za każdą usługę oddzielnie. Abonamenty medyczne są bardzo korzystne także z punktu widzenia LUX MED-u jako

świadczeniodawcy dając mu dużo większy przychód z usług, zapewniając stabilność bazy lekarskiej i pacjentów. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** Tymczasem w placówkach Citomedu koszt usług pokrywany jest przez NFZ i przez FFS. **[tajemnica przedsiębiorstwa]**, co w przyszłości może stać się istotnym czynnikiem ograniczającym aktualnym pacjentom Citomedu możliwość korzystania z opieki medycznej w placówkach medycznych przejmowanej spółki na dotychczasowym poziomie. W niektórych placówkach może dochodzić do nieuprawnionego uprzywilejowania pacjentów z abonamentem wobec pozostałych pacjentów Citomedu, korzystających do tej pory z usług pokrywanych ze środków NFZ, szczególnie w zakresie dostępu do lekarzy specjalistów i czasu oczekiwania na wizytę. Ponadto, koncentracja Citomedu z **[tajemnica przedsiębiorstwa]** powoduje obawy o wzrost cen w Citomedzie (przełożenie cen obowiązujących w podmiocie przejmującym na podmiot przejmowany).

Biorąc pod uwagę fakt występowania w przedmiotowej sprawie rynku właściwego, na którym w wyniku koncentracji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji i niemożność wydania decyzji wyrażającej zgodę na jej dokonanie na podstawie art. 18 *ustawy o ochronie konkurencji*, organ antymonopolowy przeprowadził również ocenę zgłoszonej koncentracji w świetle art. 19 ust. 1 tej ustawy. Stosownie do treści tego przepisu Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, gdy - po spełnieniu przez przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji określonych warunków - konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Prezes Urzędu może na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji nałożyć obowiązek lub przyjąć ich zobowiązanie, w szczególności do:

- 1) zbycia całości lub części majątku jednego lub kilku przedsiębiorców,
 - 2) wyzbycia się kontroli nad określonym przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami, w szczególności przez zbycie określonego pakietu akcji lub udziałów, lub odwołania z funkcji członka organu zarządzającego lub nadzorczego jednego lub kilku przedsiębiorców,
 - 3) udzielenia licencji praw wyłącznych konkurentowi,
- określając w drodze decyzji termin spełnienia tych warunków.

Warunki, które mogą być nałożone na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców w decyzji wyrażającej zgodę na dokonanie koncentracji, nie są w treści omawianego artykułu wymienione w sposób wyczerpujący, co wyraźnie wynika z użytego przez ustawodawcę zwrotu „w szczególności”. Wskazane w tym przepisie warunki są jedynie przykładowe, co oznacza, że stosownie do okoliczności mogą one przyjmować różną treść¹³. W każdym jednak przypadku realizacja ich powinna doprowadzić do stanu, w którym koncentracja nie będzie źródłem istotnego ograniczenia konkurencji na rynku. Nakładane zobowiązania powinny być realne, tj. możliwe do efektywnego wdrożenia w relatywnie krótkim okresie.

¹³ E. Modzelewska - Wąchał, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Warszawa 2002 r., s. 167.

Przy określaniu tych warunków (zwłaszcza ich doboru oraz zakresu), organ antymonopolowy powinien także działać w oparciu o zasadę proporcjonalności¹⁴. Wskazane wyżej czynności służą przede wszystkim zredukowaniu siły rynkowej przedsiębiorców objętych koncentracją i przez to utrzymaniu (względnie przywróceniu) efektywnej konkurencji, która byłaby zakłócona w wyniku koncentracji (dokonanej bez wprowadzenia i wykonania warunków modyfikujących)¹⁵.

W toku postępowania LUX MED działając w oparciu o art. 19 ust. 2 *ustawy o ochronie konkurencji* przedstawił Prezesowi Urzędu kilka propozycji warunków i zobowiązał się do ich wykonania. Pismem z 8 października 2021 r. Zgłaszający przedłożył ostatecznie zmodyfikowaną propozycję warunku, która została zaakceptowana przez organ antymonopolowy w następującym brzmieniu:

1. LUX MED sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, w okresie od dnia wydania przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzji do **[ograniczono prawo wglądu na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji]** od dnia uruchomienia usług w zakresie rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej przez Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu w **oparciu o nowe, dodatkowe urządzenia rezonansu magnetycznego i tomografu komputerowego:**

1.1. utrzyma ceny usług diagnostycznych w zakresie rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej w placówkach medycznych LUX MED w Toruniu i w placówkach Citomed dla pacjentów FFS na poziomie z cennika LUX MED w Toruniu z 31 sierpnia 2021 r., a w przypadku zmiany cen usług diagnostycznych w zakresie rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej dla pacjentów FFS poziom tych cen w LUX MED w Toruniu (łącznie z Citomed) będzie nie wyższy niż średnia arytmetyczna cen usług diagnostycznych w zakresie rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej dla pacjentów FFS obowiązujących w pozostałych placówkach LUX MED zlokalizowanych w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców,

1.2. zapewni niedyskryminacyjny dostęp do usług diagnostyki obrazowej dla pacjentów nie-abonamentowych, zarówno finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, jak i FFS, w tym poprzez zapewnienie, że czas oczekiwania na badanie diagnostyki obrazowej w ramach FFS będzie porównywalny do czasu oczekiwania w ramach abonamentu LUX MED (- 3 dni, tj. nie dłuższy niż 3 dni niż czas oczekiwania na badanie w ramach FFS) oraz nie będzie dłuższy niż na Narodowy Fundusz Zdrowia,

1.3. będzie oferował dotychczasowe zasady współpracy ze szpitalami publicznymi w zakresie podwykonawstwa badań diagnostyki obrazowej, w zakresie:

- niewypowiadania umów zawartych ze szpitalami publicznymi z przyczyn dotyczących LUX MED lub Citomed,

¹⁴ K. Kohutek, M. Sieradzka, Komentarz do art.19 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U.07.50.331), [w:] K. Kohutek, M. Sieradzka, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, LEX, 2008.

¹⁵ *Ibidem*.

- utrzymania rabatów udzielonych szpitalom publicznym w zakresie, w jakim zostały ustalone w obowiązujących umowach,
- niewprowadzania zmian w cenniku usług diagnostyki obrazowej dla szpitali publicznych niewynikających z uzasadnionej zmiany kosztów świadczenia tych usług,
- utrzymania dostępności pracowni diagnostycznych dla techników dyżurujących szpitali publicznych w zakresie, w jakim zostały ustalone w umowie ze Specjalistycznym Szpitalem Miejskim im. Mikołaja Kopernika w Toruniu.

2. LUX MED zobowiąże się do raportowania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wykonania zobowiązań w następujący sposób:

2.1. w zakresie **zapewnienia niedyskryminacyjnego dostępu do usług specjalistycznych dla pacjentów nie-abonamentowych, zarówno finansowanych przez NFZ, jak i FFS** – do przekazywania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

- informacji o przychodach LUX MED w Toruniu z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz FFS na koniec miesiąca kalendarzowego każdorazowo po upływie kolejnych 6 miesięcy licząc od dnia wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- informacji o cennikach usług FFS dla badań rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej w placówkach LUX MED w Toruniu i okolicach (łącznie z Citomed), na koniec miesiąca kalendarzowego każdorazowo po upływie kolejnych 6 miesięcy licząc od dnia wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zaś w przypadku zmiany cen usług FFS dla badań rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej w placówkach LUX MED w Toruniu i okolicach (łącznie z Citomed), również informacji o cennikach usług FFS dla badań rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej w placówkach LUX MED zlokalizowanych w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców, na koniec miesiąca kalendarzowego każdorazowo po upływie kolejnych 6 miesięcy licząc od dnia wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- raportu do Narodowego Funduszu Zdrowia pokazującego średni czas oczekiwania oraz raportu z systemu informatycznego pokazującego średni czas od zarejestrowania pacjenta do wykonania usługi w ramach FFS oraz abonamentu, na koniec każdego roku kalendarzowego, począwszy od 2021 r.;

2.2. w zakresie oferowania dotychczasowych **zasad współpracy ze szpitalami publicznymi w zakresie podwykonawstwa badań diagnostyki obrazowej – do przekazywania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w przypadku zmian warunków umowy, do których utrzymania zobowiązał się LUX MED, dotychczasowych oraz zmienionych warunków umów** oraz do przekazywania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

informacji o ich zakończeniu (innymi niż w wyniku upływu okresu, na jaki były zawarte) wraz z dokumentami towarzyszącymi;

- 2.3. informacji o **fakcie uruchomienia nowych urządzeń rezonansu magnetycznego i tomografu komputerowego** w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Rydygiera w Toruniu, niezwłocznie po jej uzyskaniu.

3. Na podstawie art. 19 *ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji* Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na LUX MED obowiązek przedstawienia informacji o realizacji warunków, o których mowa powyżej, w terminie 30 (trzydziestu) dni od ich wykonania lub upływu terminu na ich wykonanie, co należy rozumieć jako przedstawienia raportu sprawozdawczego z wykonania warunków w okresie od dnia wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do dnia zakończenia ich obowiązywania, tj. **[ograniczono prawo wglądu na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji]** od dnia uruchomienia usług w zakresie rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej przez Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu w oparciu o nowe, dodatkowe urządzenia rezonansu magnetycznego i tomografu komputerowego.

Po analizie zaprezentowanych przez LUX MED zobowiązań Prezes Urzędu uznał, iż przyjęcie zaproponowanego warunku pozwala na stwierdzenie, iż w wyniku realizacji transakcji nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na lokalnym rynku usług diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach.

Odnosząc się do przedstawionych powyżej obaw organu antymonopolowego, co do zagrożeń dla konkurencji na ww. rynku wskazać należy, że przyjęcie ostatecznie zmodyfikowanego pismem z 8 października 2021 r. warunku niweluje wskazane w nich zagrożenia. Przekonanie Prezesa Urzędu o słuszności wydania decyzji warunkowej w przedmiotowej sprawie wynika z faktu, że zebrane dane i informacje o rynku diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach oraz jego uczestnikach, wskazują jednoznacznie na dużą dynamikę tego rynku. Rzeczywiście, LUX MED posiada silną pozycję rynkową na omawianym rynku, niemniej jednak niemal każdego roku wchodzi na rynek nowe podmioty gotowe świadczyć usługi diagnostyczne w zakresie rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej, natomiast badania USG i RTG stały się jednym z podstawowych badań wykonywanych obok badań laboratoryjnych służących do zdiagnozowania wszelakich schorzeń i chorób, z tego względu są szeroko rozpowszechnione w gabinetach i przychodniach. Badania RM i TK również coraz częściej służą jako część szerszych procedur medycznych (operacji, terapii, diagnostyki itp.) już nie tylko w szpitalach publicznych czy prywatnych, ale także w prywatnych przychodniach, które zmirzają do zapewnienia pacjentom kompleksowego leczenia specjalistycznego.

Dynamika rynku wynika również z faktu poszerzania bazy sprzętowej dotychczasowych konkurentów uczestników koncentracji na rynku diagnostyki obrazowej. Z uzyskanych przez organ antymonopolowy informacji wynika, że w grudniu 2020 r. działalność w zakresie badań RM rozpoczęła NZOZ Przychodnia Rodzinna Edyta Stefaniak-

Mansour (badania są wykonywane w placówce w Ciechocinku), natomiast w 2021 r. w zakresie badań RM rozpoczął działalność prywatny Szpital Specjalistyczny MATOPAT z siedzibą w Toruniu. Z kolei Wojewódzki Szpital Zespolony im. Rydygiera w Toruniu zakupił dodatkowy sprzęt diagnostyczny (1 RM i 1 TK) oraz planuje zakup kolejnego sprzętu, w tym urządzenia RM i TK. Z informacji uzyskanych od szpitala wynika, że szpital planuje uruchomić nowe urządzenia do końca 2022 r.

W świetle powyższych okoliczności, w przekonaniu organu antymonopolowego wraz z rozpoczęciem użytkowania w pełnym wymiarze dodatkowych aparatów przez Wojewódzki Szpital Zespolony im. Rydygiera w Toruniu pozycja LUX MED w analizowanych segmentach nie będzie stanowiła istotnego zagrożenia dla konkurencji. W ocenie Prezesa Urzędu prawdopodobnie już w 2023 r. tj. po uruchomieniu dodatkowych urządzeń diagnostycznych (RM i TK) przez konkurentów, w użytku będzie nie mniej niż 9 urządzeń RM i 7 urządzeń TK, a w konsekwencji łączna pozycja rynkowa połączonych podmiotów znacząco zmniejszy się. Jednocześnie udział rynkowy największego konkurenta uczestników koncentracji tj. WSzZ im. Rydygiera na wspomnianym rynku istotnie wzrośnie.

Także w zakresie prognozowanej liczby badań, Prezes Urzędu, opierając się na bieżącej efektywności wykorzystania aparatów przez poszczególne podmioty, oszacował, że, jeśli bieżące plany w zakresie rozpoczęcia użytkowania dodatkowych aparatów się nie zmieniają, łączne udziały stron w rynku ulegną istotnemu zmniejszeniu, zaś udział rynkowy największego konkurenta uczestników koncentracji tj. WSzZ im. Rydygiera na wspomnianym rynku wzrośnie. Tym samym wskazane wyżej zagrożenia dla konkurencji wynikające z analizowanej koncentracji przestaną istnieć.

Warunek, do wykonania którego został zobowiązany LUX MED w niniejszej decyzji, pozwolić powinien zniwelować stan zagrożenia konkurencji istniejący w okresie przejściowym od dnia wydania decyzji, a następnie dokonania koncentracji, do czasu uruchomienia nowych urządzeń przez Wojewódzki Szpital Zespolony im. Rydygiera w Toruniu. W związku z tym, w opinii Prezesa Urzędu, określenie okresu obowiązywania warunku od dnia wydania decyzji do ***[ograniczono prawo wglądu na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji]*** od dnia uruchomienia usług w zakresie RM i TK przez Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu, jest wystarczające dla zapewnienia ochrony konsumentów przez skutkami koncentracji w okresie przejściowym od dnia wydania decyzji do czasu uruchomienia na rynku nowych (konkurencyjnych) urządzeń diagnostycznych, kiedy to pozycja rynkowa LUX MED-u na rynku po koncentracji zostanie zrównoważona wzrastającą presją konkurencyjną ze strony konkurencyjnych podmiotów.

Wykonanie warunku, o którym mowa w pkt 1.1. sentencji niniejszej decyzji, tj. utrzymania cen usług diagnostycznych w zakresie RM i TK w placówkach medycznych LUX MED w Toruniu i w placówkach Citomedu dla pacjentów FFS na poziomie nie wyższym niż średnie ceny tych usług obowiązujące w pozostałych placówkach LUX MED, zlokalizowanych w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców, w opinii Prezesa Urzędu stanowi gwarancję dla pacjentów FFS stabilności cen usług i dostępu do usług medycznych

skoncentrowanego podmiotu w zakresie diagnostyki obrazowej na dotychczasowym poziomie. Razem z warunkiem, o którym mowa w pkt 1.2. sentencji niniejszej decyzji tj. zapewnieniem niedyskryminacyjnego dostępu do usług diagnostyki obrazowej w zakresie RM i TK dla pacjentów nie-abonamentowych, w tym pacjentów finansowanych przez NFZ i FFS, pozwoli zniwelować skutki istotnego naruszenia konkurencji na rynku powstałego w wyniku planowanej koncentracji.

Natomiast zobowiązanie LUX MED-u do oferowania dotychczasowych zasad współpracy ze szpitalami publicznymi w zakresie podwykonawstwa badań diagnostycznych w zakresie RM i TK, ma na celu uniemożliwienie ewentualnego wykluczenia z rynku usług medycznych publicznych szpitali poprzez ograniczenie dostępu do usług podwykonawstwa badań diagnostyki obrazowej.

Mając na względzie powyższe okoliczności Prezes Urzędu postanowił wydać zgodę na dokonanie przedmiotowej koncentracji, uzależniając ją od spełnienia przez LUX MED warunku określonych w pkt 1 sentencji niniejszej decyzji. Po spełnieniu przez Zgłaszającego tego warunku planowana koncentracja nie doprowadzi bowiem do istotnego ograniczenia konkurencji, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku diagnostyki obrazowej w Toruniu i okolicach.

Ponadto organ antymonopolowy postanowił na podstawie art. 19 ust. 3 *ustawy o ochronie konkurencji* nałożyć na LUX MED obowiązek przedstawiania informacji o stanie realizacji warunków w terminie 30 (trzydziestu) dni od jego wykonania lub upływu terminu na jego wykonanie. Obowiązek informacyjny pozwoli Prezesowi Urzędu ustalić, czy w rzeczywistości LUX MED wywiązała się z nałożonych zobowiązań oraz czy strona ostatecznie zrealizowała nałożony na nią warunek.

W związku z powyższym orzeczono, jak w sentencji.

POUCZENIE:

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 275) w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 1575 ze zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 755 ze zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 103 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie, spółka handlowa powinna wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 zd. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 zd. 1 Kodeksu postępowania cywilnego strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

*PREZES
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów*

Tomasz Chróstny

Otrzymuje:

1) LUX MED sp. z o.o., Warszawa

2) aa